

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

VOL XXV

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pirmadienis, Rugpiučio-August 8 d., 1938

No. 185

PUSANTRO MILIJONO VOKIEČIŲ DALYVAUS MANEVROUSE

PER ŠI IR KITĄ MĖNESĮ BUS PAŠAUKTA
500,000 REZERVISTŲ

PARYŽIUS, rugp. 7. — Vokietijoje labai daug kalbama apie "bandomąją mobilizaciją", kuri bus įvykdyta per sekančias savaites. Numatoma, kad per tą laiką bus pašaukti apie penki šimtai tūkstančių rezervistų.

Konservatyviškesnieji užsienio militariniai stebėtojai stengiasi nepripažinti šios mobilizacijos, tačiau ir jie priversti yra pripažinti tą faktą, jog įvykdyta mobilizacija Vokietijoje turės 1,500,000 kareivių.

Kam jai šiuo momentu yra reikalinga tokia milžiniška armija?

Greičiausiai Vokietija nori išbandyti savo militarinę jėgą. Nori matyti, kaip sklandžiai ji gali veikti. Manevrų metu viskas bus daroma taip, lyg tai būtų tikras karas.

Daugelis mano, jog tas "bandomasis mobilizavimas" triukas yra daromas tam, kad paveiktų nepalankiai naciams nusistatę valstybes. Laukiama taip pat, jog bus išvystyta padukusia agitacija prieš Čekoslovakiją.

NEVALIA KELTI OVACIJAS

VOKIEČIŲ "DAINOS DRAUGŲ DRAUGIJA" LIKO
UŽDARYTA UŽ TAI, KAD JOS NARIAI KĖLĖ
TRIUŠMINGAS OVACIJAS KALINIŲ CHORUI

BETLYNAS, rugp. 7. — Slaptoji nacių policija (Gestapo) įsakė Gesangverein ("dainos draugams") uždaryti už tai, kad koncerto metu, kuriame dalyvavo apie 3,000 žmonių, buvo keliamos labai triukšmingos ovacijos, kai kalinių

choras dainavo Beethoven'o "Fidelio". Slaptoji policija įžiūrėjo į šią savotišką demonstraciją. Juo labiau, kad tai draugijai priklausę nemažas skaičius buvusių darbininkų vadų, kurie vargu nacių režimui gali simpatizuoti.

Von Ribbentrop netekęs Hitlerio malonės

LONDONAS, rugp. 7. — Čia plačiai kalbama apie tai, kad von Ribbentrop, nacių užsienio reikalų ministras, netekęs Hitlerio malonės. Naujasis nacių diktatoriaus favoritas esąs kap. Fritz Wiedemann, kuris neseniai lankėsi Londone ir įteikė Anglijos valdžiai pasiūlymą Čekoslovakijos atžvilgiu.

Žydai reikalauja, kad Fordas atsižadėtų Hitlerio dekoracijos

DETROIT, Mich., rugp. 7. — Amerikos žydų karo veterano organizacijos, ragina Fordą, kad jis išsižadėtų ordino, kuriuo jį apdovanojo Hitleris. Veteranų pareiškime sakoma, jog priimdamas tą dekoraciją, Fordas faktiškai užgria žiaurius ir barbariškus darbus, kuriuos pasižymi nacių režimas.

Pranašauja biznio pagerėjimą

BOSTON, rugp. 7. — Roger Babson, žinomas ekonomistas ir biznio ekspertas, pranašauja didelį biznio pagerėjimą. Esą, iki šių metų galo tiek pramonėje, tiek iš viso biznyje busįs jaučiamas didelis pagerėjimas.

Chicago ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuotumas. Permainos temperatūroje beveik nebus. Saulė teka 5.49, leidžiasi 8.02.

Liepos mėnesį koncentracijos stovykloje mirė 80 žydų

LONDONAS, rugp. 7. — Buchenwald koncentracijos stovykloje, kuri yra netoli Weimaro, perėitą mėnesį mirė 80 žydų, kurie buvo suvežti iš įvairių Vokietijos dalių. Nėra reikalo ir aiškinti, koks nepaprastai didelis mirtinumas įvyko dėl to, kad koncentracijos stovykloje su žydais elgiamasi labai brutališkai.

Venezueloje surado nežinomą plokščią kalnę

NEW YORKAS, rugp. 7. — Amerikos geografų draugija skelbia, jog Venezueloje liko surasta iki šiol nežinoma plokščia kalnė, kuri turinti 400 ketvirtinias mylias. Plokščia kalnėje, kuri yra vienos mylios aukštumo, gyvena labai keisti gyvūnai, kurių kitų pasaulio dalyse nėra.

Mirė "Charlie Chan"

SANTA BARBARA, Cal., rugp. 7. — Čia gautas pranešimas, kad Stokholme pasimirė Warner Oland, žinomas kaip "Charlie Chan", pagarsėjęs kino artistas.

Warner Oland buvo kilęs iš Švedijos. Atvyko jis į Ameriką 1893 m. ir su tėvais apsigyveno farmoje. Pastaruoju metu jis daugiausia vaidindavo kinietį seklį, "Charlie Chan".

Mirė jis plaučių uždegimu, sulaukęs 57 metų amžiaus. Palaidotas bus savo gimtame kampe, Tyreso, kuris yra netoli nuo Stokholmo.

Beje, Olando tėvas buvo kilęs iš maišytos šeimos, — švedų ir rusų.

100 sovietų karo lėktuvų atakavo Japonus

TOKIO, rugp. 7. — Šimtas su viršum sovietų karo lėktuvų dalyvavo Korėjos ir Manchukuo mušiuose. Tose vietose buvo bombarduojamos ir apšaudomos japonų pozicijos. Įvyko ir šiaip kruvinų susirėmimų.

Laukiama, kad netrukus čia prasidės tikrai dideli mušiai, nes sovietai vis daugiau ir daugiau gabena kariuomenės.

Klaidingas pranešimas

WASHINGTON, D. C., rugp. 7. — Dėl įvykusio nesusipratimo Japonijoje buvo paskelbta klaidinga žinia, kad transpacifinis lėktuvas "Hawaii Clipper" liko surastas. Bet vėliau nesusipratimas liko išaiškintas ir pasirodė, jog skelbiama žinia ryšium su žuvusio lėktuvo atradimu yra klaidinga.

Civilėje aviacijoje Amerika užima pirmą vietą

LONDONAS, rugp. 7. — Čia surinktais žiniomis, Amerikos civilė aviacija yra toli prašokusi kitas valstybes. Civilėje aviacijoje Amerika turi 11,246 lėktuvų, kuomet Anglija, kuri užima antrą vietą, turi tik 3,507 lėktuvus.

"Karščiai" Grenlandijoje

PHILADELPHIA, Pa., rugp. 7. — Norvegų laivo kapitonas Gabrielsen, kuris atplaukė iš Grenlandijos, padarė pareiškimą, jog ir ten buvę dideli "karščiai". Girdi, temperatūra pasiekusi 55 laipsnių šilumos. O Grenlandijoje tai esąs rekordinis karštis.

Užmušė Anglų konsulą

MADRIDAS, rugp. 7. — Anglų konsulas Gabriel Decallejon pasimirė nuo žaizdų. Sužeistas jis liko Alicante, kai sukilėlių lėktuvai numetė kelias bombas.

DOLERINĖ DIPLOMATIJA

LONDONAS, rugp. 7. — Anglijos ir Prancūzijos vadinamoji "dolerinė diplomacija" netolimoje ateityje gali visai užkirsti kelią vokiečių įtakai Balkanų pusiausulyje. Dalykas toks, kad Balkanų valstybės yra labai reikalingos pinigų, kurių prie bankroto prarajos stovinčios fašistinės valstybės negali suteikti.

Štai šiomis dienomis labai smarkiai pašoko anglų-prancūzų įtaka Bulgarijoje, kuriai buvo paskolinta 375,000,000 frankų. Dabartiniu laiku anglų komisija veda derybas su Rumunija. Spėjama, kad tos derybos bus sėkmingos. Juo labiau, kad Rumunijai yra žadamos įvairios lengvatos. Tokiu būdu galima tikėtis, jog netrukus anglų įtakoje atsidsurs ir Rumunija.

Italų įtakoje esanti Jugoslavija puštinai atvėso nuo Mussolinio. O tai dėl to, kad ekonominiu atžvilgiu jai kur kas geriau yra palaikyti glaudesnius santykius su Anglija nei su Prancūzija.

Balbo aplankys Vokietiją

BERLYNAS, rugp. 7. — Gen. Italo Balbo, kuris prieš kelis metus iš Italijos buvo atskridęs į Chicago, rytoj atvyks į Berlyną. Jis stebės Vokietijos karo lėktuvų manevrus.

ATGAVO KALBĄ

Po šešių mėnesių nekalbėjimo penkiolikos metų mergina atgavo kalbą

ANDERSON, Ind., rugp. 7. — Betty Natterville, penkiolikos metų mergina, prieš šešis mėnesius neteko kalbos. Per visą tą laiką ji negalėjo nė vieno žodžio ištarti. Egzaminavo ją keli specialistai ir visi jie pripažino, kad ji turinti balso organų paralyžių. Bet štai vakar su savo draugėmis beisbolą belošdama, ji staiga atgavo kalbą: pradėjo visai natūraliai kalbėti, kaip ir prieš ligą.

Amerikos ambasadorius aplankė Čekoslovą prezidentą

PRAHA, rugp. 7. — Hugh R. Wilson, Amerikos ambasadorius Vokietijai, aplankė Čekoslovakijos prezidentą Benes ir užsienio reikalų ministrą Kamil Kroftą. Vėliau jis turėjo pasimatymą su lordu Runciman, kurio misija yra sutaisyti Vokietiją su Čekoslovakija. Su Čekoslovakijos prezidentu Wilson kalbėjosi apie vieną valandą.

Pienas neges per tris mėnesius

WASHINGTON, D. C., rugp. 7. — Joseph S. Reichert ir Robert W. McAllister, du Pont kompanijos chemikai, užpatento būdą, kaip kambario temperatūroje galima per tris mėnesius laikyti saldų pieną, kuris nesuręgis ir nesuges.

Patente nurodoma, kad pienas negenda, kai pridedama tam tikras kiekis chemikalų (vandenilio peroksido ir iodoso junginio).

Pradėjo leisti rasių žurnalą

RYMAS, rugp. 7. — Čia pasirodė pirmas numeris "La Difesa della Razza" (Rasės gynimas). Tas žurnalas yra skiriamas nacių rasių teorijai aiškinti. Žurnalui bendradarbiauja keli fašistų profesorai, kurie prieš kiek laiko išleido antisemitinį manifestą. Žurnalas yra leidžiamas valdžios pinigais.

Sukilėliai giriasi laimėjimais

HENDAYE, Prancūzija, rugp. 7. — Sukilėliai skelbia, kad jiems pasisekė atstumti lojalistų armiją Ebro upės fronte. Esą, katolonių armija ten turėjusi didelių nuostolių.

Paskandino Anglų laivą

BARCELONA, rugp. 7. — Anglų "Lake Lugano" laivas liko juros lėktuvų užpultas ir paskandintas.

PAŠALINO TRIS VICE-PREZIDENTUS

IŠ C.I.O. LIKO PAŠALINTI TRYS VICE-PREZIDENTAI, O VIENAS SUSPENDUOTAS TRIMS MĖNESIAMS

DETROIT, Mich., rugp. 7. — Pagaliau CIO išsprendė bylą, kuri buvo kilusi ryšium su keturių automobilių unijos vice-prezidentų suspendavimu. Trys suspenduoti vice-prezidentai, butent, Wyndham Mortimer, Ed Hall ir Richard T. Frankenstein liko ne tik iš valdybos, bet ir iš unijos pašalinti. Ketvirtasis vice-pirmininkas, Walter N. Wells, bus suspenduotas per tris mėnesius.

Visi jie buvo kaltinami tuo, kad darę sąmokslą sudraskyti automobilių darbininkų uniją. Vyriausias kaltintojas buvo tos unijos prezidentas Homer Martin.

Kalbami keturi vice-prezidentai ir finansų sekretorius George F. Addes buvo suspenduoti birželio 13 d. Netrukus po to finansų sekretorius liko ne tik iš savo pareigų, bet ir iš unijos pašalintas.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● Paul Joseph Goebbels, nacių propagandos ministras, pareiškė apgailestavimą, jog iki šiol ne visos radijo transliavimo stotys priklauso valstybei. Tačiau netrukus Vokietijoje bus pasirūpinta radijo stotys suvalstybinti.

● Palestinoje vėl kilo riaušės, kuriose 4 žmonės liko užmušti ir 7 sužeisti.

● "Rotofoto", iliustruotas Meksikos žurnalas, paskirtas laiku nebuvo išspausdintas, nes jo leidėjas ir redaktorius Llergo turi nesusipratimų su darbininkais. Visos Meksikos Miesto spaustuvs atsisako, kalbamą žurnalą spausdinti.

● Argimiro Lopez, kuris Meksikos Mieste turėjo visą kepyklų grandinę, liko kepyklos unijos būstinėje nušautas. Nušovė jį unijos sekretorius Gonzalez, kuris tuoj buvo policijos areštuotas.

● Japonai bombardavo Kiu-kiang-Nanchang geležinkelį 100 mylių grandinėje. Ypač jie smarkiai puolė Nanchang apylinkę, kur kiniečiai bando sukcentruoti savo kariuomenę.

● Antonio Martinez Fraga, Kubos atstovų buto pirmininkas, įteikė savo rezignaciją. Rezignuoti jis priverstas buvo po to, kai negalėjo atiduoti apyskaitos iš \$350,000. Faktiškai jis yra kaltinamas tų pinigų pasisavinimu.

● New Yorko gyventojai liko įspėti, kad besimaudydami jūroje jie būtų atsargūs. Mat, ties Staten Island buvo pastebėtas šėšių pėdų ryklis.

● Per paskutinius keturis metus New York'e jau nusizdė 72 policininkai. Kai kurie policininkai atėmė sau gyvybę dėl to, kad jie bijojosi gėdos. Mat, jie buvo susitepę ir įsivėlę į įvairias aferas.

● Shirley Cain, vienuolikos metų mergaitė iš Milwaukee, Wis., prisisapnavo baisų sapną. Bandydama nuo kažko pabėgti, ji šoko pro langą. Iššokusį pro langą išbudo ir pradėjo verksti. Policija ją grąžino tėvams.

● Jaunas vokiečių, kurio pirmas vardas buvo Jošua, kreipėsi į teisimą, kad jam leistų vardą pakeisti. Savo prašymą jis motyvavo tuo, kad Jošua yra žydiškas vardas. Teismas prašymą patenkino.

● Tennessee valstijoje, Šmoky kalnų srityje, dėlei potvynio žuvo aštuoni žmonės. Po nepaprastai smarkios liuties staiga nuo kalnų pradėjo bėgti didelė vandens srovė, kurioje ir žuvo aštuoni žmonės.

● Keturi jauni berniukai padėjo suimti plėšiką McKinnis, kuris bandė apiplėšti Crawfordville, Ind., banką. Kai plėšikas iš banko pradėjo bėgti, tai berniukai mėtydami akmenis ėmė jį vytis. Policija suprato, kad kas nors yra negerai, ir plėšiką pagavo.

● Iš Europos grįžo Eddie Cantor, pagarsėjęs Amerikos komedijantas, kuris per 16 dienų Anglijoje sukėlė \$500,000 iš Vokietijos pabėgusių žydų vaikams šelpti. Amerikiečiai, pareiškė jis, turėtų aplankyti Europą, tasyk jie sugebėtų įvertinti tą gerovę ir tą laisvę, kuria jie čia naudojami.

● Anglijoje pradėjo siausti vaikų paralyžius. Anglijoje ir Valijoje jau liko užregistruota penkiasdešimt susirgimų.

● Londono ir New Yorko žydų laikraščių korespondentas Kleinlerer liko išsiųstas iš Italijos. Tas žygis labai sujudino užsienio žurnalistus, kurie gyvena Italijoje. Juo labiau, kad dėl Kleinlerer fašistai negalėjo nusikęsti: jis buvo labai "pavyzdingas" ir palankus fašistams, gavęs karališką ordiną.

● Rumunijoje liko išleistas patvarkymas, kuris draudžia diplomatams vesti kitatautes be specialaus karaliaus leidimo.

● Karlsbade (Čekoslovakijoje) vokiečių socialdemokratai surengė milžinišką manifestaciją. Kalbėjo Jaksch ir Ripka.

● Spalio 2 d. Koelne (Vokietijoje) prasidės tarptautinis kirpėjų kongresas.

RUGPIUČIO MĖN.

Naujienų Raštinė
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta

Atidaryta Kasdien
nuo 8 iki 8 ir

ŠEŠTADIENIAIS nuo 8
ryto iki 6 val. vakaro.

NAUJINIŲ ADM.

Iš Pietų Amerikos

J. Lazdauskas.

KASTANTO N. NORKAUS VAIDMUO MUSŲ TAUTOS PROGRESĖ.

K. N. Norkaus 20 metų žurnalistinio darbo sukaustuvių proga. (Musų specialaus korespondento Urugvajuje)

Kaip ir įžanga

Pas kulturingas tautos yra taip, kad kiekvienas tautos narys, pasidarbavęs dėl bendro savo tautos labo, yra gerbiamas ir statomas pavyzdžiu jaunesniajai kartai, nežiurint kokių jis politinių ar religinių sitikinių būbutų.

Tenka apgailestauti, kad ši tolerancija pas mus (ne pas visus) lietuvis iki šiol labai silpnai įgyvendinta. Pas mus tol geras, kol duodi, o kai ne, — iškilminga tyla arba ignoracija; nepriklausai prie tautiškos ar katalikiškos partijos, tai visas tavo pasidarbavimas dėl savo tautos progreso ne tik nevertinamas, bet dar specialiai ignoruojamas. Pas mus dar net iki šiai dienai garbinami tie, kurie iš vienos pusės lietuvis stumė į vokiečių glėbį, o iš antros — į lenkų.

Sukaktuvinis minėjimas ir sukaustuvininko asmenybė

Nenuostabu, kad esant tokiai padėčiai, tam tikroje mu-

sų visuomenės dalyje labai madoje visokie sveikinimai ir sukaustuvių minėjimai, kas ypač šiandien pastebima Lietuvoje. Paprastai, minint Lietuvoje sukaustuvininkų asmenybes, pripasakojama ir paskelbiama spaudoje daug dalykų super-laktyviniame laipsny ir todėl dažnai perdėti ir kartais prasimanyti. Koks nors dabar vienintelės Lietuvoje tautininkų partijos veikėjas ar simpatizantas apvainikuojamas visai neužtarnautais nuopelnais ir net Gedimino ordenu apabinamas, kai tuo tarpu daugelis prieškarinių lietuvių veikėjų, su tikrai garbingais mūsų tautai nuopelnais, padarytais lietuvių spaudos draudimo ir Lietuvos valstybės kurimos laikais pačioje Lietuvoje ar jos iševijoje, dėl politinio tendencingumo sąmoningai ignoruojama arba persekiojama. Perdėtai ir dažnai neužtarnautai kelti ir padangas "sąvūsios" ir nukabinti juos ordinais, o visokis opozicijos žmonių pozityviškos dvasios ir geros valios kreiditų bei darbų "nematytymas," tai jau nusistovėjęs ir charakteringas dabartinio Lietuvoje politinio režimo bruožas mūsų tautos visuomeninio ir kultūrinio progreso plotmėje. Tokį neužtarnautą "sūnų" bronzinimą ir garbingų "požymių" purvinimątenka skaityti ne tik ne tautišku darbu, bet dargi žalingu, klaidinančiu busimui istorikui, o kartais ir pačius sukaustuvininkus, jei neskaityti dar ir tos žaidos, kuri daroma kurybiniam tautos darbiui. Kas turi savo žmoniškos vertės pajautimą, negali nė tokių minėjimų ruošti, nė jų pats su geru

K. N. NORKAUS FOT.

85 SVARŲ — Radio dainininkė Judy Starr, kuri tuo pasižymi, kad labai mažai sveria — 85 svarus. Ji neseniai susituokė New York'e su Hal Kemp orkestro nariu, John Shirra. Dainininkė 25 m. amžiaus.

jausmu prisiimti bei kada nors prisiminti, patekęs ne į sukaustuvininko, bet į iškamšos vietą. Jei kas yra nuoširdžiai visuomenės minimas, kaip garbingas sukaustuvininkas, visada apie jį galima nemažai teigiamai pasakyti, pasiremiant jo nuopelnais ir prisilaikant griežto objektyvumo ribų, nežiurint kokių jis pažiūrų būbutų. Gi minėti tuos vien todėl, kad jie pasižymėję virvės muiliniu opozicijos žmonių naikinime bei jausmingų moterėlių gaudinimu sąskyklos, arba tuos, kurie tam simpatizuoja, visai neperidėra, nes teisingi ir kultūringi žmonės žiaurių ir kultūrą slopinančių individų negerbia. Minėti garbės užsitarnavusius vien todėl, kad jie ir mes esame demokratai, kad jie ir mes kovojame už kultūringą, laisvą ir malonų žmonijos gyvenimą, taip pat būtų neteisingas sukaustuvininko minėjimo supratimas. Suprasit sukaustuvininką, kaip gyvą žmogų, su jo kultūrinės bei visuomeninės veiklos teigiamybėmis ir trukumais; objektyviškai jį atvaizduoti tose aplinkybėse, kuriose jam teko gyventi ir dirbti, sudarant visai teisingą vaizdą — yra, mano supratimu, geriausias sukaustuvininko paminėjimas, nau dingas ne tik jam, bet ir istorijai.

Apie pamirštus kolegos nuopelnus mūsų tautai

Pereitais metais K. N. Norkui sukako 45 m. amž. ir 20 metų žurnalistinio darbo. Apie šią dvigubą sukausti negalėjau spėti parašyti savo laiku, tai ją paminėsiu dabar, nes "geriau vėliau, negu niekad," sako patarlė.

Jei turėčiau pastovesnes sąlygas spaudos darbiui, tai kaip tik nuodugniau norėčiau pažymėti tą gerb. kolegos K. N. Norkaus sukausti. Gal tai būtų labai neprasistas minėjimas, bet manau, šitaip galėčiau minėjęmą su pilnu savo kritika mylinčio demokratiškos lietuvių spaudos darbuotojo vertės pajautimu ir dargi nepasitęčiau jį patį į netinkamą padėtį, jam tokią minėjęmą skaitant ar klausant. Reikia pripažinti, kad žurnalistas K. N. Norkus yra labai dinamiškas žmogus su dideliais nuopelnais iš vienos pusės ir nedėkingu gyvenimu ir nelaimėmis iš kitos, — žmogus gana veiklios psichinės konstrukcijos ir neįveikiamas entuziastas ir optimistas, kuris įvairiai gali būti suprantamas ir vertinamas. Duoti tokio žmogaus teisingai pilną vaizdą, nepasiduoant norui nė jį už ką nors peikti, nė jį ne pagal nuopelnus girti, būtų tinkamiausias budas pridėti mai paminėti jo reikšmingą sukausti. Gaila, kad to ir norėdamas dabar neįstengiu padaryti. Turiu apsiriboti tik viena, gal reikšmingiausiu ir labiau aiškia jo veiklos sritimi,

kur jo nuopelnai yra mažiausia ginčytini, nes išskelinas šitų geros valios kreiditų aikštėn yra ne tik lengviausias ir buitiniausias, bet ir aktualiausias minėjimui dalykas. Todėl, sutraukiu krūvon noris kai kuriuos tuos nuopelnus ir skausmus, kurie suskirstyti laiko ir vietos platumoje, nepatenka į sukausti visuomenės dėmesį.

Pradėsiu nuo tada, kada garins su Kastantuku nutupė ant motinos rankų, o po kelių metų prasidėjo savotiškas mokslo kelias.

Kastantas N. Norkus, gal labiau negu daugelis mūsų tautos inteligentų, yra mūsų lietuviškos tikrovės paveikslas. Jam, gimusiam Santakėje, Raudenio valsč., Mariampolės apskr., lapkričio 9, 1893 m. valstiečių šeimoje, teko visų pirma eiti gyvenimišką mokyklą tarp ukiškų patarnavimų; sykiu jis ėjo ir pradžios mokslo dviklasinėje Kalvarijos mokykloje. Gimnazijos jam kaip ir neteko lankyti, nes Brandos Atestatui ruošėsi privatiškai pas Kalvarijos "kazoną" rabiną Levinovskį, kur mokėsi Adolfas Klimas (Kelmūtis) ir kitai dėl aplinkybių negalėjusieji eiti mokslo gimnazijoje. Nors dėdė kunigas aušrininkas Simas Narkevičius (Punsko prabašė) buvo nusituntęs jaunuoli Kastantą į Seinu dvasišką seminariją, bet motinos brolis, tuomet 101-jo pėstininkų Permsko pulko pulkininkas Jurgis Kubilius pasikvietė Gardinan ir davė lėšų ekonominių mokslų studijoms

L. A. EŽERSKIS
LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIUS
2025 W. 51st St.
Tel. YARDS 1278
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE
CHICAGOS DALYSE
Ambulance Patarnavimas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENTAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose
Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais
7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Pranešėjas
P. SALTMIERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAŽEIKAS Yards 1139
3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

Visuomeninė Kastanto N. Norkaus veikla

Valstiečio grįčioj gimęs, darbo žmogaus psichologijai ir butyje augęs, draugas K. Norkus greit subręsta į samoninę ir dinamiškai veiklų visuomenės nari.

Dar būdamas studentu, jis, šalia akademinų studijų, atjausdamas besimokančios lietuvių darbo jaunuomenės vargšus dedasi į talką prie Maskvos Aukštųjų Mokyklų Moksleiviams šelpti Draugijos, būdamas jos paprastu nariu ir darbo sekcijos valdybos nariu.

(Bus daugiau)

Mrs. Anelia K. Jarusz
Physical Therapy
and Midwife
6630 So. Western
Ave., 2nd floor
Hemlock 9252

Petnyčioj, Subatoj ir Nedėlioj Kreipkitės Sekamu adresu:
CENTRAL AVENUE, BEVERLY SHORES, IND.
Tel. Michigan City 2799-3X

Remkite tuos, kurie garsinasi
"NAUJIENOSE"

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisas — 127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434 — Tel. Central 4411-2
Namy ofisas — 3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas Boulevard 1310
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIŲ ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Namy Tel. — Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY
LIETUVIŲ ADVOKATAI
6322 So. Western Ave.
VALANDOS:
Paneidj, Utarninke ir Ketverge
nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Petnyčioj nuo 2 iki 6 v.v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.
Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIŲ
Mano 20 metų praktikas, įsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svagimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamas į mokyklos vaikus. Kreivuos akių atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Dargely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivias Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl, pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
Rezidencija:
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos — 9—10 A. M.
Nedėlio pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak.
Tel. Seeley 7330
Namy telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3103 SOUTH HALSTED ST.
Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. A. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAI
4302 S. Fairfield Ave. Laf. 8014
Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p.
4735 S. Western Blvd. Laf. 0361-8016
Valandos:
7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlio pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namy Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai
Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečadieniais ir sekmadie-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

KITATAUCIAI
DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratoria
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki
4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po
pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

GERBIAAMI NAUJIENŲ Skai-
tytojai Prašomi Pirkinių Re-
kavimų Eiti į tas Krautuves,
kurios Skelbimai Naudingiausi.

Moterys-žiurėkit!

JUS GALIT LENGVAI ĮSIGYTI
ROGERS SIDABRA

Taupykit Kuponus
GALIT GAUTI TIEK SETŲ KIEK NORITE.
TURIME EXTRA GABALUS IR DĖŽĖ

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užrašykite per telefoną nepilnamam ir kuponai turi būti asme-
niai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmiesty, gali atsiųsti
kuponus ir pinigų paštą, bet turi atsiųsti ekstra 15c pašto ir pa-
kavimo išlaidoms padengti, arba iš viso \$1.14. Užsakant dėžę pašt-
u, reikia atsiųsti ekstra 35c.

Siunčiu kuponus, Taipgi pinigais
Atsiųskit man
Vardas
Adresas
Miestas Valstija

PITTSBURGH'O NAUJIENOS

DAR LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMO REIKALAI

Apie Įnešimus Seimui ir Tarnavimą Komunizmui

CARNEGIE, PA. — Šiomis dienomis gavau LDS organą "Tiesą", kur yra tilpęs centro sekret. bertaininis finansinis raportas už pirmą bertainį, 1938. Raportas yra labai suvėluotas, nes jau rugpičio pradžia ir būtų turėjęs tilpti raportas už antrą bertainį, o čia pasirodė dar tikrai už pirmą bertainį. Kiek matyti, centras labai sutingęs.

Taipgi tame pačiame numeryje yra tilpė ir LDS kuopų įnešimai 4-tam seimui. Centro valdyba, sykiu su įstatų komi-

tetu, tuos įnešimus persijoję ir patalpino į "Tiesą" ir didelę didžiumą tų įnešimų rekomenduoja busiančiam seimui nepriimti, mat, komunistų vadams tie įnešimai yra nenaudingi.

Iš tų nepriimtų įnešimų kelis čia pažymėsiu:

37 kuopa įnešė, kad į nepaprastos pagalbos fondą nariai nebutų verčiami mokėti po 20c į metus. Kad kuopos aukotų į jį arba nariai liuosnoriai į jį mokėtų. Komitetas nepriima ir pareiškia, kad turi taip būti, kaip dabar yra. Mat, 37 kp. ir kitos kuopos mato, kad iš to fondo nariai yra labai mažai šelpiami, nes, kad ir šiame pačiame "Tiesos" numery, į nepaprastos pagalbos fondą įplaukė \$1,241.30, o išmokėta tik \$35. Sušelpti du nariai po \$5 į mėnesį. Tai ir viskas. Už tai kuopos ir duoda panašius įnešimus. Bet centro valdybai tokie įnešimai yra labai nenaudingi. Ir ji stengiasi jį atmesiti.

121 kuopa įneša, kad centro valdyba susidėtų tikrai iš 7 narių. Komitetas tokio įnešimo nepriima. Mat, Gasiunas paskelbė, kad centro valdyba turi būti iš 9 narių, ir amen, ir jie ta stengsis seime pravaryti. Reikia pasakyti, kad dabar "darbininkiškų" vadų yra didelis perviršis ir juos komunistų partija neturi kur padėti. Tad stengiasi kaip nors juos sukšti į frateralių organizacijų komitetus, kad jie paskui galėtų važinėti organizacijos pinigais ir Brooklyną ir išduoti raportus komunistų partijai ar jie pilnai išlaiko partijos liniją.

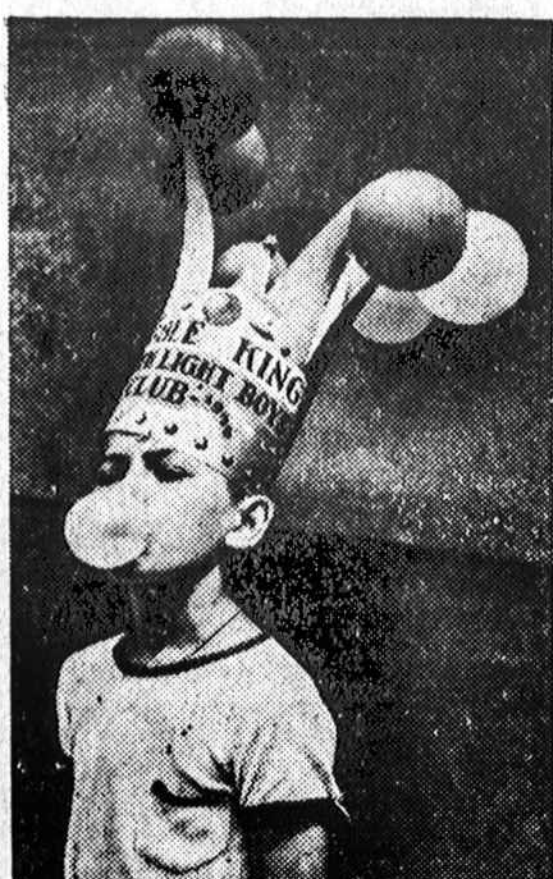
J. S. Rainys, LDS 5 kp. narys įneša, kad į centro valdybą ir skundų komisiją būtų įsileista visokių pažvalgų nariai. Komitetas nepriima. Kadangi komunistiniai vadai yra pusėtinai reakcionieriai ir jie yra persiėmę dideliu kerštu prieš kitas sroves, ypatingai prieš opoziciją, ir turėdami pilną galią LDS, nejaugi jie įsileis kitų pažvalgų žmones? Ir kartu dirbs su opozicija, kurią pravaidžiuoja "trockistais"?

Prie pabaigos įnešimų yra pažymėta, kad ir LDS centro valdyba pateikė savo rekomendaciją LDS 4-tam seimui, ir įstatų komitetas ją priėmęs. Bet kažin kodėl tos rekomendacijos sykiu su kuopų įnešimais nepaskelbė visų LDS narių žiniui? Nejaugi ta centro valdybos rekomendacija būtų nepalanki LDS nariams?

Tiek apie kuopų įnešimus.

LDS ir IWO

Viršminėtas "Tiesos" numeris praneša sekančią žinią: "Massachusetts apdraudos komisisionierius atsisakė atnaujinti "laisnius" Tarptautiniam Darbininkų Ordeniui (IWO), priimesdamas jam komunistinių idejų skleidimą. Minimos organizacijos advokatas J. R. Brodsky pareiškė, kad IWO kovos prieš tokį komisisionieriaus elgesį net ir teismuose." Tai ve, prie ko priveda tie "darbininkiški" vadai beskleisdami komunistizmą po priedanga frateralių organizacijų. O kas gali būti tikras, kad ir kita valstija nepasėks Massachusetts valstiją? I teismus nuėjus netaip lengvai galima išlaimėti. O kiek teismai lėšuoja? O kas gi teismų lėšas padengs? Ar ne eiliniai nariai, kurie yra didžiojoje darbininkai bei be-darbiai?

(AČME-NAUJIEŲ FOT.)

BURBULŲ ČAMPIONAS
—Frank Skowronski, 12 m. Philadelphia, Pa., berniukas, kuris buvo išrinktas vietos vaikų kramtomosios gumos burbulų čampionu. Berniukas parodo kaip jis laimėjo čampionatą.

Reikia pasakyti, kad ir LDS vadai seka pėda į pėdą paskui IWO ir prisideda prie komunistinio skleidimo. Paimkime kad ir šitą "Tiesos" numerį, kur yra išmokėta \$30.48 už "New Pioneer." Tai yra komunistų laikraštis. Arba \$10 už "Midwest Daily Record." Taipgi komunistinis laikraštis.

Vadinasi, ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo centro valdyba finansuoja Amerikos komunistų partiją LDS frateralių organizacijos narių sumokėtais pinigais. Maž, komunistų partijai LDS centro valdyba turi pinigų, bet teikti savo nariams pagalbą, tai pinigų nėra. Reikia pasakyti "Laisvės" žodžiais, kad tai yra durų žmonių durnas darbas, nes jie šitaip darydami gali padaryti organizacijai didelę skriaudą!

—J. G.

IŠ DRAUGIJŲ VEIKIMO

N. S. PITTSBURGH, Pa. — Liepos 31 d. North Sidės Liet. Draugijos turėjo surengusios vieną bendrą išvažiavimą į Franklin Grove. Išvažiavimas pavyko neblogai, nors iš ryto buvo apsiniaukę ir buvo pradėję lyti. Tas gal but šiek tiek pakenkė.

Bet nuo vidurdienio dangus prasiblaivė ir išvažiavimas užsibaigė gana gerai. Kaip išrodo, tai Draugijos turės šiek tiek ir pelno.

Reikia pasakyti, kad nedėdienių piknikai Pittsburgho lietuviams jau pradeda nusibosti. Daugiausiai tų piknikų rengia tai lietuviškos parapijos.

—

SLA. Apskritis rengiasi prie naktinio išvažiavimo rugpičio 16 d., Lithuanian Country Club Ukyj.

Tai, turbūt, bus pirmas tos rūšies išvažiavimas tarp Pittsburgho lietuvų ir tai supuola su nepaprasta proga. Tai bus laike Lietuvių Darbininkų Seimo ir tą dieną nebus jokio Seiminio parengimo. Atvykę svečiai ir viešnios iš tolimųjų kolonijų turės proga dalyvauti SLA. 3čio apskrčio naktiniam išvažiavime, ne tik gerai pasilinksinti, bet ir susipažinti su Pittsburgho lietuviais.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Seimo Rengimo Komisija stropiai darbuojasi Seimo rengimui, kad viskas būtų tinkamai prirengta ir kad pagelbėjus neturtingiems delegatams.

Kaip jau yra žinoma, LDS. Seimas prasidės rugpičio 15 d. ir pirmoji sesija bus laiko ma Fort Pitt viešbutyje. Reiškia, Seimo atidarymo išklmės įvyks viešbutyje. Kitos sesijos bus laikomos Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje.

Seiminiai parengimai taippat įvyks Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje.

Seimo Rengimo Komisija deda pastangų, kad aprūpinus Seimo delegatus kambariais ir apgyvendinus pas lietuvius.

Todėl prašo visų Pittsburgho ir apylinkės artimųjų priemiesčių lietuvių, atsisaukti, kas turi atliekamų kambarių ir gali priimti Seimo delegatų, į LMD. 142 Orr St., tel. Atlantic 9491. Praneškite J. Urbonui.

Mano Pasilikti Lietuvoje Per Metus Laiko.

Šiomis dienomis šių žodžių rašytojas gavo atvirutę iš Kau-no nuo Petro Bernoto. Jis rašo sekamai:

"Brangus Stasy:

"Aš turiu geriausių laikus. Manau apsigybi Lietuvoje per metus laiko. Linkėčiau ką nors išgirsti iš jūsų.

"Geriausio Linkėjimai visiems.

Petras Bernotas."

— S. Bakanas.

Iš Lietuvos

AUTOMOBILIS UŽMUŠE ŽMOGŲ

Vakar Sančiuose, Juozapavičiaus prosp. lengvas automobilis sunkiai sužeidė pil. Jz. Sniečkų, 26 m. amž., kuris, nuvežtas į ligoninę, mirė. Jz. Sniečkus, matyt nepastebėjęs, kad atvažiuoja automobilis, ėjo per Juozapavičiaus prosp. ir buvo lengvos mašinos užkabintas ir nublokštas keletą metrų į šoną po KMS autobuso ratais, į kurį tuo metu lipo keleiviai. Sniečkui buvo sudaužyta galva.

Be to, vakar Maironio — Laisvės al. kampe susidūrė du automobiliai, kurie kiek apgadinoti. Katastrofos priežastis: pilietis, kuris bėgo per gatvę. Automobilio vairuotojas, nenorėdamas piliečio užkliudyti, pasuko automobilį į kitą šoną ir čia įvyko dviejų mašinų susidūrimas.

Mickevičiaus — Laisvės al. kampe buvo automobilio lengvai pritrenktas moksleivis.

Naujienu Piknikas
Rugpičio 14, 1938
Sunset Park Darže
135th IR ARCHER AVENUE

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run
(Screened) Tonas \$7.25
SMULKESNĖS DAUG PIGESNĖS
Perkant 5 Tonas ar Daugiau
SI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI

JUOKAI

MAZUTIS SKIRTUMAS

—Pone Slankiau,—taria tarnas,—į laukiamąjį ėjo kažkoks ponas, kuris nori su tamsa pakalbėti.

—Ar nepasisakė, kas jis per vienas?—klausia Slankius.

—Sakyte nesisake kas, bet sakosi atėjęs su saskaita.

—Jei mokėti nori, tai pakviesk tuoj įeiti, o jei gauti, tai kviesk atsisėsti.

NEPATOGUS MĖGINIMAS

Pas Plaukius ateina svečiuotis Plikiai. Plaukiaus tuo tarpu nėra namie, ir Plikiai prikalba Plaukienei truputį pasijuokti iš grįžtančio vyro. Plikiai pasislepia už užuolaidos ir, kai Plaukius įeina, Plaukiene taria:

—Žinai, Jonai, mūsų bičiuliai Plikiai šiandien neateis vakarienės.

—Dėkui Dievui,—atsidusta Plaukius.

TIKRA ŠASKAITA

—Aš suvalgiau tik vieną sriubą, o saskaitoje įrašyta dvi.

—Antroji yra ta, kurią aš tamstai netyčia išliejau ant kelių. Mes turime viską skaičiuoti.

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1938 Metams

HUMORLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLIUBO VALDYBA
1938 METAMS: Valdis—pirm., 3841 Evergreen Ave., tel. Belmont 7678; John Kuprevičius—vice-pirm., 3446 W. Pierce Ave.; Anton Lunzevičius—nut. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; S. Buneckis—finans. rašt., 3247 Beach Ave.; A. Zilius—kasierius, 3327 Le Moyne St.; T. Kubilius—maršalka, 3222 Pierce Avenue.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKO KLIUBO VALDYBA
1938 METAMS: J. Ruta — pirm., 3141 So. Halsted St.; P. Pauzolis — pirm. nagelb., 3427 So. Halsted St.; S. Kunevičia—nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; F. Kasparas — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; W. Dulevičia—kont. rašt., 812 W. 33rd St.; J. Balčionas—kasierius, 3200 So. Lowe Ave.; J. Aršinas—apieknas kasos, 3623 1/2 So. Emerald Ave.; F. Kunevičia—apieknas kasos, 3201 Green St.; K. Valaitis—apieknas ligonių, 7104 So. Emerald Ave.; W. Dulevičia—korespondentas, Laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 val. vakare. Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SKYRIAUS ROSELANDO LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJOS METINIS SUSIRINKIMAS įvyko, sausio-Jan. 7 d. 1938 m., kuriame išrinkta valdyba 1938 metams sekančiame sekmadienį: Pirm. — Antanas Sudentas, 10036 So. State St.; Vice-pirm. — Mike Sinko, 115—E. 104th Pl.; Nut. Rašt. — Franas Pučkorius, 10831 So. Edbrooke Ave.; Sekr. išd. — Stasys Yurčius, 209 — E. 107th St.; Iždo Glob. — Walter Stulbinas, Petras Krasauskis; Maršalka — Kostas Remutis; Skyriaus Kasierius — Magdalena Sudentas; Atstovas į Lietuvių Kongresą — Antanas Norbutas, 1033 W. 103rd St. Draugijos susirinkimai kas naujo mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vak., Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Avenue.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRU IR MOTERŲ PASALPINIO KLIUBO VALDYBA 1938 M. Pirm. George Medalinskas, 233 Central Ave.; Pirm. Pagelb. Frank St. nionis, 3950 Gladys Ave.; Prot. Rašt. Marv Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt. Chas. Kattalo, 4676 W. End Ave.; Kont. Rašt. Vincentas Manikas, 17 So. Springfield Ave.; Kasos Grobėjai: Mike Davidonis, 3917 14th St.; Juozas Bruchas, 3827 W. Polk St.; Kasierius Mike Kazunas, 3508 Gunderson Ave.; Berwyn, Ill.; Maršalka Juozas Zubovčius, 530 So. Lawrence Ave.; Klibo gydytojas: Dr. Margeris, Tel. Boulevard 8483; Korespondentas — Joe. Gardauskas.

NEPRIKULMINGO LIETUVIŲ PILEIČIŲ KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS yra sekama: Pirm. Juozas Jankaitis, Vice-Pirm. Antanas Zolis, Prot. Rašt. Adolf Janellinas; Prot. Rašt. Wm. Evans; Ižd. Rašt. David Baron; Iždo globėjai: P. Tamanauskas ir A. Statkevičius. Visokiais reikalais kreipkitės pas prot. rašt. arba susirinkus duokite greitai jam žinias, kad tuoj galėtų pasinuti lietuvių lankytos. Jo antraštas: Wm. Evans, 1010 — 8th St., Rockford, Ill. arba pašaukite per telefonas Main 5928.

ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS: Pirminkas—Petras Arlauskas, 1947 N. Cleveland Av., Chicago, Ill.; Pirm. pagalbininkas—Alexas Niprikas, 4015 W. 13th St., Chicago, Ill.; Protokolo Raštininkė—Sofija Ambrozaitė, 11731 So. Indiana Ave., Chicago, Ill.; Finansų Raštininkė—Ona Uškuraite, 1329 North Dearborn St., Chicago, Ill.; Finansų Raštininkė—Pagalbininkė—Emilija Ramasauskienė, 1218 South Independence Blvd., Chicago, Ill.; Kasierka—F. Ambrozienė, 11731 S. Indiana Ave., Chicago, Ill.; Maršalka—William Putris, 4730 So. Springfield Ave., Chicago, Ill.; Korespondentas—Juozas Balakas, 1414 So. 49th Court, Cicero, Ill.; Kasos Globėjai—Juozas Keturakis, 1525 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Steponas Niprikas 852 West 39 St., Chicago, Ill. Susirinkimai laikomi viena syki į mėnesį kas ketvirtą nedėdienį pirmą valandą po pietų Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

DRAUGYSTĖS TAUTISZKA GAR-SUS WARDAS LIET. IR LIETUV. VAICIŲ 1938 METŲ VALDYBA: Pirminkas Petras Ukockis; Pagelbininkas Stanley Stokus; Raštininkė Lucy Diktus; Finansų Raštininkas Bruno Judaiko; Kasierius P. Pikturka; Kasos Globėjai: K. Cibulskis ir F. Venekus; Sudžia F. Diktus.

DRAUGYSTĖ PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1938 METAMS: John Jackas — pirminkas, 6504 So. Rockwell St.; Adam Subatis — vice-pirm., 1947 String St.; Gaspar Pakeltis—nut. rašt., 4019 So. Artesian Ave.; Frank Micklin Jr. — finansų rašt., 4917 South Komensky Ave.; Frank Medalinskas—kasierius, 3159 Emerald Av.; Frank Marzevičia—kont. rašt., 4348 o. Washtenaw Ave.; B. J. Jakaitis — Auditorijos atstovas, 826 W. 34th Pl.; A. Subatis, A. Tamevičia ir P. Augustinas — Trustees.

TAISYKTI SAVO NAMUS

SUTAUPYKITE 30%
Neseniai pinigų, 5% palukų
1-3-6-10 metų išmokėjimui
DYKAI APSKAIČIAVIMAS

PILNAS PERTAISYMAS

Namų pakeitimas
Beimantai
Plūty darbai
Cemento darbai
Porcelai
Vidurių statyba
Garažai

Storų dengimas
Abesotės kulimas
Plumbriniai
Sildymas
Majolavimas
Krautuvų prieštakai
Nauji namai

SPECIALUS
KONKRETŲ PAMATŲ
EXTRA TURKINGAS MISINYS
DYKAI PRIZAI
VISAS DARBAS \$235 ir aukščiau

Mūsų Kainos Žemiausios

TELEFONAS BOULEVARD 2440

ATLAS BUILDERS CO.

Laisvūčiai ir apdranai kontraktoriai
Statytojai nuo 1918

5040 SO. RACINE AVE.

Gražus Indai Ir Sidabras Papuoš Jūsų Stalą

Gražiai paklotas su gražiais indais stalas sužavi nors ir prasčiausią asmenį. Todėl gera ir sumani šeimininkė dabar turi gerą progą įsigyti gražius indus už mažus pinigus.

Naujienu savo skaitytėjams suteikia tokią progą. Pasinaudokit ją pakol dar nevēlu. Dar galite gauti indų. Tėmykit kasdien kuponus Naujienuose. Išsikirpkit juos ir tuojau atsi-neškit į Naujienu. Indus galite pirma pamatyti, o paskui juos už keletą centų įsigyti.

Taipgi už mažus pinigus galite gauti augštos rūšies Rogers sidabrinus setus.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- APDRAUDĄ GYVASTIES GAUSITE

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKIEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Darbo Vaisius--Naujienu SPULKA

Koki Grūdą Pasėsi, Toki Derlių Turėsi

KVIEČIŲ AUKSO varpos saulės jau prino-kintos, raudonuoja ir linksta nuo vaisiaus sodnai ir daržai. Kaime kruta moters ir vyrai, eina darbymetis didysis. Džiaugiasi Gamtos suteikta gausa ukininkas ir šeima, nes tai jų sunkaus darbo alga. Gi Naujienu Spulka Illinojų tikriausia jų turto vieta, ji apdraudžia kiekvieno indėlį iki \$5,000 Federalės Valdžios istaigoje.

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO. Telefonas CANAL 8500

TRYŠ
TORIELKAITES
KOMPOTUI
AR
DEZERTUI
PADUOTI

INDAMS KUPONAS

IKI RUGPIČIO 13 D.

Šią savaitę su šiuo kuponu ir 44 centais gausit čia pažymėtus indus. Be jų sotas bus nepilnas. Susitaukite pilną setą. Likusi setui indai eis kas savaitę.

SU ŠIUO KUPONU
Galite dar gauti ir pirmiau garsintus indus
Pažymėkit ką norite.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
Chicago, Illinois

JEI UZSISAKYSIT PER PASTA, PRIDEKIT 15 CENTŲ PERSIUNTIMO IŠLAIDOMS PADENGTI

Vardas.....

Adresas.....

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Sako, biznis taisosi

Telegramų Agentura United Press surinko žinias apie pramonės ir prekybos stovį įvairiose dalyse Jungtinių Valstijų, nuo Naujosios Anglijos iki Californijos, ir praneša, kad biznis Amerikoje beveik visur taisosi. Čia kai kurie tos agentūros paduoti faktai:

Plieno pramonė dirba geriau, negu kada nors nuo praėjo lapkričio mėnesio;

Kyla "stakų" kainos New Yorko biržoje;

Padidėjo rubų, rakandų, maisto ir kitų vartojamų prekių pardavimas liepos mėnesį;

Atgijo tekstilės pramonė, ypač Naujoje Anglijoje;

Sumažėjo neparduotų vartotų automobilių skaičius pas "dylerius";

Geras javų užderėjimas;

Nėra masinių algų kapojimų pramonėje po to, kai algos buvo pakeltos 1937 m.;

Skaitlingas publikos lankymas sporto įvykių...

Ar galima tikėti šiais "gerovės ženklais", ar ne, sunku pasakyti. Bet jeigu biznis pradėjo gerėti, tai veikiausia dėl to, kad federalinė valdžia jau ėmė leisti apyvartoti tuos bilionus dolerių, kuriuos paskyrė kovai su "recesija" kongresas.

Stambieji kapitalistai dar laiko užraukę šernoles, bet jie neatsisako sumti tuos dolerius, kuriuos paleido žmonės valdžia.

Kwantungo armija

Kalbėdami apie rusų ir japonų karo jėgas Azijoje, mes šioje vietoje nurodėme, kad Mandžurijoje ir Korejoje japonai turi apie pusę milijono parinktų kareivių. Didžioji dalis šitos milžiniškos armijos yra Mandžurijoje, kurią japonai yra užkariavę ir pavertę "nepriklausoma valstybe" Mančukuo.

Šita iš kokių, gal but, 350,000 vyrų susidedanti kariuomenė vadinasi Kwantungo armija. Joje labiau negu kur kitur, yra susikoncentravęs japonų militarizmas. Kwantungo armijos generolai nevisuomet klausio Tokio įsakymų. Kai kada jie nesibijo pasipriešinti pačiam japonų dievinamam mikado (imperatorui). Tų generolų užsispyrimu buvo pagrobta Mandžurija, nors tam nepriartė dauguma atstovų Japonijos parlamente ir tuo laiku buvęs ministrų kabinetas.

Azijos įvykių stebėtojai mano, kad ir dabartinį konfliktą su Rusija dėl Čangkufeng kalvos saivališkai išprovokavo Kwantungo armijos vadai, kurie visą laiką daro planus karui prieš sovietus. Iš atžvilgio karo su Kinija šitas kamps piet-rytiniame Sibire japonams neturi svarbos; o peštynės dėl jo su rusais dagi šioje valandoje kenksmingos. Bet turint galvoje karą su Sovietų Sąjunga, japonų militaristams yra labai svarbu, kad tas kalnas netoli jūros kranto būtų jų, o ne rusų, rankose.

Šita nuomonė gali but teisinga. Iš tiesų, Japonijos valdžia ir jos diplomatai kalba gana taikiai ir rodo noro konfliktą su rusais likviduoti. Valdžiai rupi kaip gauti greičiau pabaigti karą centralinėje Kinijoje, kur jos armijos beveik nedaro progreso. Bet japonų kariuomenės dalys, kurios išilaužė į Čangkufeng sritį, atkakliai ginasi ir atsisako pasitraukti. Atrodo, kad šitie užpuolikai klausio ne mikados ministerių, bet savo viršininkų Kwantungo armijoje.

Tokių būdų japonų generolai, kurie vadovauja okupacijos armijai Mančukuo žemėje, gali savo užsispyrimu išprovokuoti karą tarpe Japonijos ir Rusijos. Japonijos valdžia vargiai tuo džiaugtųsi, nes ir su viena Kinija ji nestengia apsidirbti.

Gera mintis

Farmerių-Darbininkų Progresyvių Federacijos kandidatas Wisconsinas į J. V. senatą, Thomas R. Amlie, aną dieną vienoje savo kalboje išreiškė mintį, kad kandidatai į J. V. kongresą turėtų but leidžiami statyti savo kan-

didatūras bet kuriame distrikte, nežiurint ar jie tenai gyvena, ar ne.

Tai gera mintis. Tokio įstatymo, kad kandidatas turi gyventi distrikte, kur statoma jo kandidatura, Amerikoje nėra. Bet yra toks paprotys. Jisai naudingas politikieriams. Mat, kongresmanas gauna "savo" distriktui visokių malonių iš federalinės valdžios.

Bet kongresmano pareiga yra ginti ne vieno kurio nors distrikto interesus, o rupintis viso krašto reikalais. Panaikinus tą seną paprotį, sumažėtų korupcija valdžioje, ir žmonės galėtų pasirinkti tinkamesnius atstovus.

APŽVALGA

TAUTINIS SROVĖS "PRINCIPAS"

Pas mus yra visokių rusių tautininkų. Yra smetoniniai tautininkai, yra voldemariniai tautininkai, yra "pažangieji tautininkai" ir yra sandariečiai, kurių vienį dešinesni, kiti kairėsniai.

Visas šitas tautininkų grupes bando sujungti į vieną srovę Vitaitis, Širvydas ir Karpis. Širvydas siūlo joms priimti, kaip bendrą principą, neapykantą prieš socialistus.

Jisai džiaugiasi, kad fašistų jėgų tautininkų ir per pusę sufašistėjusių sandariečių bendradarbiavimas "gražiai auga", bet sako, kad tas bendradarbiavimas augsis "dar bučiau" (rusiškai: buino), — "jei visos tautinės grupės persims savo srovės pagrindinę nuotaiką — giliu nepasitikėjimu socialistų srove."

Ypatingai jisai išpėja sandariečius, kad jie socialistais "nepasitikėtų", nes socialistai juos visai prarysai. Girdi, — "Socialistai . . . sandariečius ne tik SLA organizacijoje moraliai apdulkino, bet ir jų buvusius draugus Lietuvoje, liudininkus, pasiėmė!"

Ėmė ir pasiėmė! Lietuvos valst. liudininkai, vadinasi, yra tokie lepšės, kad bet kas gali juos "pasiimti". Bet Širvydukas nepagalvojo, kodėl taip su sandariečiais atsitinka, kad jie visko netenka. Susivienijime Lietuvių Amerikoje, kurį jie seniau pilnai kontroliuodavo (ir drąsiai tuomi girdavosi!), juos "moraliai apdulkino" socialistai. Stipriausioji demokratinė partija Lietuvoje, valst. liudininkai, kurių autoritetu sandariečiai mėgdavo dengtis, atsuko jiems nugarą ir "susidėjo su socialistais iš Naujienų". Kodėl sandariečiams taip nesiseka?

Jeigu Širvydukas nebutų žlibas, tai jisai seniai būtų pamatęs priežastį: sandariečiai kaip tik dėl to ir smunka, kad jie, užmiršdami visas savo idėjas, persiima tolyn vis labiau prieš-socialistinė dvasia. Šita "dvasia" skandina juos, kaip akmuo, priištą prie kaklo.

Ne tik su sandariečiais taip atsitinka. Vytautas Širvydas galėtų atsiminti apie savo tėvo likimą. Iki 1907 m., kol J. O. Širvydas buvo "Kovos" redaktorium ir veikėju lietuvių socialistų organizacijoje, jisai turėjo gerą vardą visuomenėje ir nemazai įtakos. Bet kai jisai persimetė į socialistų priešų pusę ir pradėjo drauguoti su anarchistais, o paskui pasidarė atžagareiviskas tautininkas, tai jo įtaka visuomenėje visai sumuko. Jo redaguojamoji "Vienybė", nežiurint to, kad ji buvo seniausias Amerikos lietuvių laikraštis, turėjo užleisti pirmenybę "Keleivui" ir "Laisvėi" ir toliau priėjo prie bankroto; jeigu ne gausi poskyla iš SLA izdo (už kurią "Vienybė" ne procentų nemokėjo), tai Širvydo redaguojamas laikraštis būtų užsidaręs, pirma negu jisai suspėjo išdumti į Lietuvą. Vėliau ji vistik subankrotavo.

Sandariečiai bando eiti senio Širvydo pramintais takais. Todėl jie ir susilaukia dabartinės savo mizerijos.

KULTURA IR POLITIKA

Kultūrinis bendravimas tarpe Amerikos lietuvių ir Lietuvos, "Keleivio" akyse, yra tas pats dalykas, kaip ir Lietuvos valdžios politikos rėmimas. Todėl jam nėra skirtumo, ar jaunųjų lietuvių choras, nuvažiuojęs iš Amerikos į Lietuvą, dainuoja, ar Lietuvos tautininkų partijos atstovai yra kviečiami Amerikon dalyvauti politiskam kongrese.

Bet skirtumas čia yra labai aiškus, jeigu tik žiūrėsime į dalykus ne per akinius, nudažytus tamsia spalva. Tamsioje, anot tos prancūzų patarlės, "visos katės pilkos".

Kultūrinis ryšius palaiko viena su kita šalys, kurių politinė santvarka yra visai skirtinga: pusiau-fašistinė Lietuva su socialdemokratų valdoma Švedija, konservatyviška Anglija su bolševikiška Rusija, ir t.t. Tai kodėl to negali buti tarp Amerikos lietuvių ir Lietuvos?

KONSTRUKTYVUS DARBAS SUSIVIENIUME

Nuo to laiko, kaip paėmė "Tėvynę" redaguoti Kl. Jurgelionis, SLA organas kiekviename numeryje kreipia organizacijos narių dėmesį į svarbius reikalus ir skatina juos prie konstruktyvaus darbo. Ką pirmiau parašydavo į "Tėvynę" p. Vitaitis, išimant jo pamokslus "priešams" ir skystas polemikas? O dabar SLA organe dėdama įdomų straipsnį apie apdraudimo principus, apie įvairius sumanymus organizacijos naudai ir t.t. Naujasis "Tėvynės" redaktorius daro ką galėdamas, kad SLA nariai apsišviestų ir išmokyti suprasti savo organizacijos reikalus.

Bet išsigyvenusio publikoje pažvalga į SLA organą, kaip jisai buvo vedamas anais "tautiškais" laikais, dar ir dabar jam kenkia. Per ilgus laikus papratę "Tėvynėje" ragauti vitaitiškus kleskus su smetona, organizacijos nariai ir kiti laikraščių redaktoriai ir dabar atkreipia savo dėmesį į "Tėvynės" špaltose daugiausia tik į tokius dalykus, kurie kvepia "polemika" arba dėl kurių galima pradėti "tautą"; o tokie raštai, kuriuose ramiai svarstoma koks nors naudingas klausimas, nežiurint kaip geras jų turinys, buna mažai kieno pastebėti.

Štai redaktorius Jurgelionis parašė apie SLA centro namą, užsimindamas apie žiurkes sklepe, kurios "naktimis skaito senų dokumentus", ir apie kai kuriuos dalykus iš namo praeities — ir tuojau pasipylė spaudoje komentarai, pagyrimai, papeikimai ir protestai! Vienas "veikėjas" parašė dėl to sraipsnio į "tautišką" spaudą net rusų įspėjimą jo autoriui, kad jam busią riesta. Bet dar mums neteko matyti, kad būtų kas nors pastebėjęs daug svarbesnį red. Jurgelionio straipsnį, n. apie SENELIŲ NAMĄ, tilpusį "Tėv." 30-ame numeryje. Šitame straipsnyje gvildenama sumanymas, kuris jau per daugelį metų rūpėjo Susivienijimui. Visa eilė seimų svarstė, kaip įsteigti prieglaudą seneliams. Buvo šitam reikalui sukelta jau ir nemenka suma pi-

Raseinių politkalinių atsišaukimas i Amerikos lietuvius

(Tęsinys)

Jau minėjome, kad jos ne-reguliariai keičiamos, bet ir pa-keičes ne ką gauni. Vadovėlių — tik keturi (iš teisy tik ketu-ri!), o pasiškaičymui knygos senos. Raseiniuose kalėjimo knygyno beveik nėra.

Ir medicinos pagalbos beveik nėra. Apskrities gydytojas ne gydyt, o tik pasižiūrēt porą kartų per savaitę užbėga. Kas aiškiai matoma liga smarkiai susserga, tą išveža į kitą kalėjimą. Išvežti visuomet vilkina. Politkalinių Bronių Grigui Raseinių kalėjimo gydytojas Sa-vickas pripažino skilvio katarą ir išsiusti gydyti nesukubė. Ga-lų gale š. m. vasario pradžioj Grigą išvežė į šiaulių kalėjimo ligoninę. Gegužės mėnesį Gri-gas jau mirė. Šiaulių kalėjimo gydytojas po mirties konstatavo, kad Grigas sirgo džiova, ir labai pavojingą formą išsiplė-tojusia. Dažniausia ir labai ser-gančius gydytojas pripažįsta sveikais. Nereta, kad vietoj ap-žiūrėjimo, jis ima plusti žmo-gų ir koliodamas išvaro iš am-bulatorijos. Atsitinka, kuomet gydytojas gerą žmogų nudaudo ir teisinias: "Aš mielu noru gy-dyčiau, bet teisingumo ministe-rija aplinkraštį atsiuntė, kuria-me nurodyta: jei kalinio gyvy-bei pavojus negresia — negydy-ti." Tikrai toks aplinkraštis yra, nes kitų kalėjimų gydytojai ir-gi taip kalba.

Nežmoniškai užlaikomi ir ne-gydomi, mes nusilpstame. Be-veik kiekvienas mūsų 2-3 me-tus atkalėjęs gauna mažakrau-jystę, bet dirbti išvairius, kalė-jimo administracija į tat ne-at-sižvelgia. Reikalauja, kad daugiau už laisvius darbininkus padarytume.

Kas vasarą mus išvaro dur-pių kasti. Durpynas už penkių kilometrų nuo kalėjimo. Prike-lia baigiantis ketvirtai valan-dai ryto ir gena tuos 5 kilo-metrus. Nuėjė tuojau turim imtis darbo. Dirbti prisiėina mažiausia 8 valandas, pasilsė-ti pietų laike duoda dvi valandas. Darbas akordinis. Užduoda prie-kasti 15,000 durpių, bet norma-liai dirbant tegalima priekasti 12,000. Mes priversti prakaituo-ti, skubėti, nes kalėjimo virši-ninkas grasina: "Nepadarysit kiek užduota per 8 valandas, dirbsit dešimtis!" Baigiame dar-bą penktą valandą vakare ir prarijė literį užpės, vėl esame genami 5 kilometrų į kalėjimą. Vaikščioti prisiėina klumpėm apsiavus. Daugelio kojos nu-trintos. Šitoks vaikščiojimas nelengvesnis už darbą.

Taip mums prisiėina kasdien ant kojų išbuti 11-12 valandų. Ir vis dar girdime dažnų kalė-jimo viršininko grasinimus: "Dar anksčiau kelsim, dar vė-liau nuo darbo paleisim!"

Argi viršininkas kalėjimo nigrų (bene 12 tukstančių dolo-rių). Bet kai nebuvo surasta praktiško budo sumanymą įvy-kinti, tai jisai buvo atmetas. Tačiau seimas Scrantone jį vėl atgaivino. Dabar naujasis "Tė-vynės" redaktorių surinko ži-nių, kaip tokie dalykai yra da-romi paš kitatėučius, ir pašven-tė pusę puslapio SLA organe, aiškindamas, kokiū būdu Susi-vienijimas gali tą sumanymą į-vykinti.

Mūsų patarimas SLA nariams ir veikėjams (ypač komisijai, kuri buvo išrinkta pereitame seime) dar kartą atskleisti tą "Tėvynės" numerį, iš liepos 29 d., ir Jurgelionio straipsnį aty-džiai perskaityti.

Laikas Susivienijimui imtis konstruktyvaus darbo, nepai-sant tų, kurie jo narius kursto prie keršto ir grumoja boikotu.

višpats? Ar nėra kur skųstis?

Visi skundai be pasekmių. Ateina prokuroro padėjėjas, pa-kraipo galvą mūsų skundų kla-u-sydamas, ir tiek. Kalėjimų in-spektorius atvažiuoja tik pa-raginti viršininką, kad dar la-biau mus spaustų. Iki inspek-toriaus atvažiavimo adminis-tracija knygų skaičiaus dar ne-ri-bodavo. Atvažiuojęs inspektorius isakė duoti tik po dvi knygas. Mūsų skundai, giminių ir vien-minčių iš laisvės neparemti, vi-suomet yra nesekmingi. Iš skundų administracija sužino labiausiai mums sopamą vietą ir dar daugiau spaudžia. Jeigu mes, Lietuvos prieš fašistų be-laisviai, dar turime vieną ki-tą geresnę knygą ir nors iškar-pytus laikraščius, tai todel, kad mūsų balsas pasiekia už mūsų esančią esančią dorąją visuo-menę. Dorosios visuomenės pa-sipiktinimas ir protestas sklin-da į prokuraturas, į ministeri-ją ir priverčia jas suvaržyti kalėjimų administracijos sauvai-sę. Kuo visuomenė jautresnė mūsų atžvilgiu, kuo dorosios visuomenės protestas garsesnis, tuo mums nelaisvėje lengviau. Jus, visuomet budami juodus fašistų darbus smerkiančią są-žinę, prisidėjot ir prisidėdat prie mūsų nelaisvės palengvini-mo. Todėl mes kreipiamės į jus, brangus užjūrio tautiečiai.

Fašistai, imetę mus tarp šal-to mūro sienų, maitina nesveiku maistu norėdami, kad mes fizi-kai sunyktume. Brangus tautie-čiai, prisidėkite prie dorosios Lietuvos visuomenės, kuri rei-kaulauja:

Nevaržyti maisto pristatymo politkaliniams.

Fašistai, mūsų kuną sukau-stę, kėsina sukaustyti ir mu-sų dvasią. Į kalėjimus grasina nebeįleisti jokių laikraščių, nei knygų. Esame jauni. Mūsų lau-kia graži ateitis, kai Lietuvos liaudis nubloks nuo savo pečių fašistus. Mūsų laukia išsilaisvi-nusi Lietuva. Ir tarp mūro sienų mūsų širdyse plaka karštas noras žinoti: kas dedasi pasau-lyje? kas dedas fašistų paverg-toje Lietuvoje? Ir tarp šaltų mūro sienų mes trokštame mokslo. Brangus užjūrio tautie-čiai, prisidėkite prie dorosios Lietuvos visuomenės, kuri rei-kaulauja:

Leisti politkaliniams laikraščių, žurnalų ir knygų, užsienij ir Lietuvoj išeinančias, leisti "Kultūrą", "Mūsų Jauni-mą" ir "Laisvąją Mintį".

Esame jauni. Daug gero ga-lėtume parodyti tėvynei. Juk tiek daug saualės ir nusikalti-mų Lietuvoje! Bet fašistai il-giems metams mus uždarė ne-laisvėn. Lietuvoj prieši, žmog-žudžiai hitlerininkai visi paleis-ti, o mes, tikrieji Lietuvos su-nus, pudomi kalėjimuose.

Brangus tautiečiai, prisidė-kite prie dorosios Lietuvos vi-suomenės, kuri reikalauja:

Amnestijos politkaliniams antifašistams.

Raseinių Arešto Namų anti-fašistinių polit. kalinių Kolektyvas.

Raseinių Arešto Namai, 10—VII—1938.

P. S. Prašome perspausdinti visuose pažangiuosiuose lai-k-raščiuose.

(GALAS)

Naujienų Piknikas

SEKMADIENI

Rugpjūčio 14, 1938

Sunset Park Daržė

135th IR ARCHER AVENUE

Margumynai

Kas Palaiko Gyvybę.

Kalbėdamas apie gyvas bu-tybes, be žmonių ir gyvulių, turiu galvoj ir augalus, kurie gyvena lygiai taip, kaip ir mes. Augalo kunas sudarytas iš štų pačių mažyčių ląstelių. Tos ląstelės yra gyvos staty-bos plytos, iš kurių kiekvie-nas organizmas sustatomas ir surišamas. Ir augalai, kaip ir gyvuliai, minta, auga, kvė-puoja, dauginasi.

Esminis gyvybės pasireiški-mas — veiklumas. Negali buti jokio veiklumo be energijos išieikvojimo. Visi gyvi organiz-mai savo veiklai eikvoja mil-žiniškus energijos kiekius.

Mes ir visos kitos gyvos bu-tybės energiją gauname iš maisto. Turint galvoj įvairu-mą tu visų medžiagų, kurias mes kaip maistą suvartojame, atrodo, kad tik žolė maitina-mės, t. y., kad visas mūsų mai-stas yra arba tiesiog žolė arba pareina iš žolės. Duona, kuri kepama iš rugių ar kviečių, yra ne kas kita, kaip tik žolė. Sviestas irgi žolė, tik karvės ar ožkos organizmo duotas kitas pavidalas. Ir kumpiai, ir dešros yra žolė, nes jie gauna-mi iš mėsos kiaulių ar jaučių, kurie žolė miną. Kaip su žu-vimis? Tas pat — žuvis ėda arba mažesnes už save žuvis arba kirminėlius, kurių mai-stas — smulkus, nežiurimi žali augalėliai ir tam tikros algų rūšys.

Ir gyvuliams maitinimasis žolė turi didžiausios svarbos. Tiesia, plėšrieji žvėrys ir pau-kščiai minta ne žolė, bet mės-a. Pav., liutas ar tigras dras-ko elnius ar antilopes, auksi-nis erelis — kiškius. Tačiau šie — elniai, antlopė, kiškis — yra žolėdžiai. Taigi, plėšrie-ji gyvuliai šiuo atžvilgiu nėra išimty, bet jie tik nustumti viena ar dviem laiptais žė-miau.

Žymiausias skirtumas tarp abiejų gyvų butybių grupių — gyvulių ir augalų — pasireiškia skirtingame maitinimosi: gyvuliai daugiausia maitinasi kietu maistu, augalai — sky-stu ir dujisku. Įdėkime tul-pės ar hiacinto bulvėlę į stik-linę vazą su vandeniu. Ku-riam laikui praėjus, ji išleis šaknis, dieglį, išskleis lapų vainiką ir neį sukraus gražų žiedą. Iš nieko ji to nepada-rs, bet iš maisto, kuris iš da-lies sukrautas pačioje bulvė-lėje, iš dalies gaunamas iš vandens. Tai keistas, bet drau-gė ir paprastas gamtos veiks-mas, kai augalas paprastas žalias organiškasis medžiagas, paimtas iš vandens ir oro, su-geba pakeisti sudėtingomis or-ganiskomis medžiagomis, tin-kančiomis jo gyvybei palaiky-ti.

Viena žinomiausia maisto medžiaga — krakmolai, kuri mes gauname tik iš augalų. Žalias augalas krakmolą ga-mina iš vandens, siurbdamas jį šaknimis iš žemės ir an-gliarūšies, kurią jis iš oro pa-gauna savo lapais. Vanduo medžio kamienu patenka į la-pus, kurie, lyg kokie chemi-ki fabrikai, jį drauge su an-gliarūštimi paverčia krakmo-lu ir cukrumi. Tai yra auga-lo paslaptis, kurios mokslas iki šio dar neišaiškino.

Grand Opera Kuponai

Chicago's Grand Opera sezo-nas tęsis nuo spalio 29 d. iki gruodžio 18d. Jau dabar gali-ma rezervuoti vietas su 10 nuoš. sutaupta, perkant operos kuponus.

Smulkmenas galima patirti operoje, 20 W. Wacker Drive. Ten galima sužinoti taipiau o-perų repertuarą ir artistų są-statą.

(B.)

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, AUGUST 8, 1938

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

Kaunas—'Stand-In' Capital of Lithuania

The following thumb-nail sketch of Kaunas, the "Stand-In" Capital of Lithuania, was prepared and released last week by the National Geographic Society of Washington, D. C. We reproduce it here in full, as given in the Thursday, Aug. 4 issue of the Chicago Daily News:

"On the first of July a train from Poland pulled into Kaunas, provisional capital of Lithuania—first one to reach there for 18 years.

"The Polish train and Kaunas both get their news value from the same paragraph in history. The 18 trainless years are explained by what gave Kaunas its prominence as temporary capital—a Polish military coup.

"In October, 1920, Lithuania and Poland signed a pact of friendship. These adjacent nations were just breaking away from the 120 years of domination by Russian czars. Lithuania was jubilant in the expectation of restoring the seat of national government to Vilna, city of a quarter-million inhabitants, which had been made the country's capital six centuries before. But two days after the pact's signing, Polish forces occupied Vilna and have held it ever since. Indignant over its kidnapped capital, Lithuania broke off relations with Poland. The border between the two was closed. No communications crossed it, either by train, telephone, telegraph, highway or airplane. The neighbors were 'not speaking'.

Kaunas "Stand-In" Capital

"Kaunas, largest city left in Lithuania after Poland had sliced off the populous 10,000 square miles around Vilna, was pressed into service as a stand-in capital. With a population of approximately 130,000, it stands near the small-size end in a line-up of the world's national cities. But only five towns have more than 10,000 people in Lithuania, agricultural country where three-fourths of the people are farmers.

"Since greatness has been thrust upon it, Kaunas has blossomed from a backward Russian-garrison town (then called Kovno) into a typical European capital in miniature. New government buildings have the clean, forceful lines of modern style construction. New streets are wide, with trim ranks of lime trees shading their promenades. Blocks of new apartment houses flaunt their new freedom from a Russian decree that dwellings should be no more than two stories high.

"Yet visitors exclaim that old cobbled streets, many-domed churches and droschky-like carriages resemble czarist Russia's. They comment that the potato, flax and grain fields beyond the city limits resemble Ireland's. They remark that Kaunas' tall fair people resemble Englishmen, and the Lithuanian replies that he comes from a blond Aryan branch of the human family distinct from his Slavic neighbors in Poland and Russia.

City Burned 13 Times

"Before Kaunas attained national importance as provisional capital, it had been a center for river commerce thru-out the nine centuries of its existence, for it stands at the confluence of the tributary Neris and the vital Nemunas River, the Rhine of Lithuania. The name comes from Lithuanian for "battle-field". Battles of many armies have raged around Kaunas, and the city has been burned 13 times. Scarcity of stone in the country meant that each time Kaunas was rebuilt mainly of wood, and easily rebuilt.

"A few old structures survive to testify to prosperity of the medieval days when Kaunas shipped Lithuanian amber, furs, honey, leather, and timber to Scandinavia and Europe's Low Countries. Possibly the oldest is the House of Perkunas, so called because it stands on the site of a pagan shrine to Perkunas, god of the thunderbolt and chief deity of Lithuania until 13th century German knights came to "Christianize" the country with the sword.

"One of the first Christian structures in Lithuania, and still one of the largest is the red brick Gothic church which the national hero Vytautas built in Kaunas about 1400—sturdy yet despite its service as a stable for Napoleon's horses and as a commissary during the Germans' World War occupation.

Napoleon Stopped There

"The house called Napoleon's on Kantas street links Kaunas with the Little Corporal's campaign against Russia. He stopped there in 1812 to review the Grande Armee from 'Napoleon's Hill' across the river, to give a glittering ball in the Town Hall (later looted), and to recruit Lithuanian additions to his 600,000 men. In the path of his army's subsequent retreat from Moscow, Kaunas was left in the ashes of one of its 13 fires.

"The temporary capital shares in the nation's industries, which employ, however, only 6 percent of the population. The limited extent is due to scarcity of fuel other than peat from the swampy country's bogs. Coal is imported from England. Kaunas has its cider mills for apples from neighboring orchards, flour mills and breweries for grain crops, a large packing plant for cattle from surrounding pastures. Down the Nemunas River float spruce and pine logs for the lumber enterprises of the city, which turn out furniture, veneer and cellulose. Metal-working industries produce farm machines to replace Lithuania's hand sickles.

New Institutions Thrive

"The fervor of long-suppressed Lithuanian patriotism has endowed Kaunas with a number of new national institutions. A university of 3,000 students thrives where once a Russian decree forbade the teaching of the Lithuanian language in the home under penalty of 300 rubles fine.

The state printing office, in massive dignity devoid of any pretty trimmings, symbolizes determination to compensate for years when Russian governors banned all printing in the native tongue, and boot-leg books in Lithuania were printed abroad to be smuggled over the border.

"In this burgeoning of national pride Kaunas has acquired four museums. The War Museum, staffed by disabled veterans, has a carillon from Belgium accompanied by a real American liberty bell sent over from the United States. The former home of the poet Meironis is now headquarters for recording the nation's folk songs, the Dainos. More than 4,000 of these traditional songs are stored in the museum on phonograph records—song of the spinners turning native flax into thread, song of the goose girl driving her flock on their own tar-protected feet to market, song of couples swinging in the Swallow Dance. 'More musical than the Italians' is the verdict of Dainos students on the nation which spontaneously produced such a wealth of song.

A Silent Historical Parade

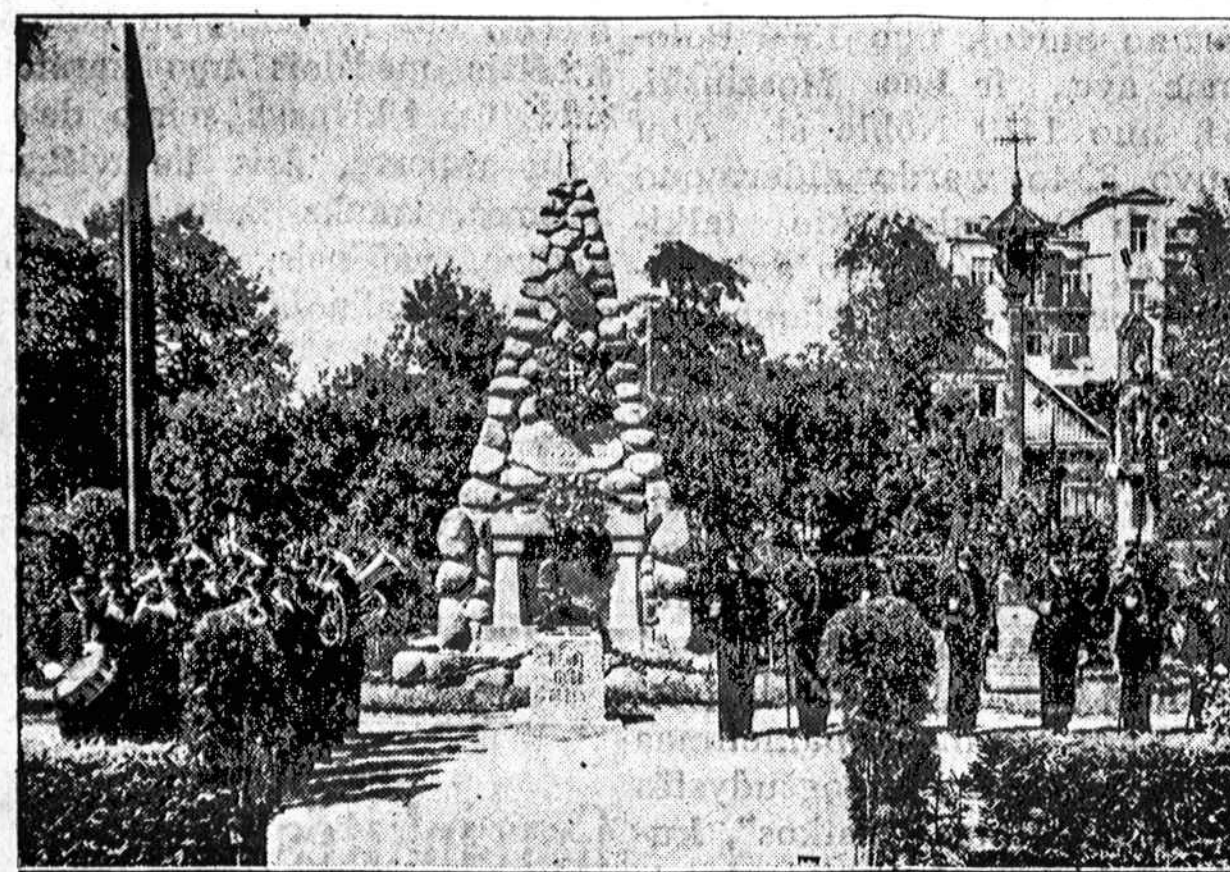
"The National Museum gives Kaunas a silent parade of medieval Lithuanian history—portraits of plumed pagan warrior-kings, who held German armies at bay, the Grand Duke whose marriage united Lithuania and Poland under one rule, Vytautas the Great (George Washington of Lithuanian hero-worship) who dared to be Europe's champion against the Tatar tide of Tamerlan's invasion.

"A special gallery houses the paintings of M. K. Ciurlionis, strange mystic genius now acclaimed as national artist for depicting the melancholy poetry of his country. He gave only the final five years of his life to art, but his pictures fill the Ciurlionis Gallery, along with examples of the Lithuanian folk art which was his inspiration. A school of Fine Arts now is connected with his gallery.

"A national ballet, national theater, and national opera are among the artistic activities of Kaunas. Three of the country's four daily newspapers are published there. An essential part of the city is a large Jewish settlement, which has grown in proportion to the intensity of pogroms in neighboring countries."

Naujienu Piknikas
SEKMADIENI

Rugpiucio 14, 1938
Sunset Park Darze
135th IR ARCHER AVENUE

Memorial of the Unknown Soldier in the Court of the War Museum in Kaunas. (See "Kaunas—'Stand-In' Capital of Lithuania")

PIRMYN SHARPS AND FLATS

July 28th the Pirmyn Reception Committee decided to hold a Picnic for Pirmyn at Sunset Grove, 134th and Archer Ave., on Labor Day Sunday, September 4th. Most of the Pirmynites are expected to be in Chicago by August 18th.

Mr. and Mrs. Stephens will spend a few days in Brockton, Mass. visiting their parents before coming to Chicago.

So, in order to get all the Pirmynites together with ample time in between for all to visit their relatives back East, a Picnic Reception has been set for September 4th.

Heading the Committee for Pirmyn Reception are Mr. Vilis, Mr. Vaivada, Mr. and Mrs. Stupar, and Mr. Ascia.

Mr. Vaivada, at the committee meeting, spoke of Pirmyn's successful tour through Lithuania, the various places they visited, Klaipeda, Kaunas, Siauliai, Vabalas, etc., read a few humorous stories of the difficulty the Pirmynites had in mastering their native tongue and produced photographs of the Chorus on the "Britannic" and in Lithuania.

Mr. Vaivada also read from various Lithuanian Newspapers very favorable comments about Pirmyn. Among them was the Newspaper "Vakarai" from Klaipeda and "Aidas" from Kaunas. Indeed, Pirmyn received more honors than any other visiting group in Lithuania. The Lithuanian people in Lithuania were extremely pleased at Pirmyn's gay, humorous songs and in the manner they always rehearsed daily before each concert. Wherever Pirmyn went, they had a packed house and outsiders clamoring to get in.

Truly then, the committee is very happy to see and hear that all its work has not been in vain.

Dan Cupid has struck again. This time it has struck Pirmynites Al Stupar and Helen Daubar, who will be married August 27th. Congratulations and good luck to both bride and groom.

Seen in Grand Rapids, Michigan. Who? Why Mike Oksas and Ray Mickiewicz. Both boys were there during the same week and neither one saw the other there. (Must be a big city.)

Felicia Manikas has left Illinois for Michigan where she has decided to reside permanently for Felicia has a job there. Lots of luck and keep in touch with us, Felicia.

Joe Zukas has reached the finals in the Chicago Park District Tennis Championship by defeating Harry Chanowitz 5-7, 6-4, 6-4. Here's hoping your luck keeps up, Joe, and may you lead the field.

Raskey Huey

LITHUANIANS
THEY ARE 900,000
STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing
Clothes, or Hats or Shoes
Made or Sold by YOU?

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
The World's Greatest Lithuanian Daily.
The only Lithuanian "Want Ad" newspaper

1730 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LUC Scholarship Fund

III.

(Third of a Series of Six Articles)

Many great men, whose names are history and will be ever so long remembered, had persevered over the obstacles which may be made in one summation—destitution.

By the light of a flame from a home-built fire-heart, Lincoln educated himself to be kind, observant, patient and tolerant—the virtues which won for him respect of his people. His education, hard earned and interspersed with life's experience, taught him to act and to judge philosophically. Thus, generation after generation, his name is remembered, his biography taught in schools, his name placed upon the honor roll in the Hall of Fame, and his life's work followed by those who admire his courage and lovable character. Is wealth greater than education where one such example has pierced through the barriers of poverty inheritance? Wealth could not pay the purchase price for such an education. Many Lincolns have undertaken the narrow path and won the same prestige in the professions they pursued.

Although we are now living in the era of plenty, we still have the impediment of poverty. There are many well built educational institutions and many educators in every phase of profession. With such ample facilities and wonderful services, the modern Lincoln is confronted by the lack of monetary means in attaining the end of his goal. But society has established organizations and trust funds to aid in conquering the individualistic obstructions. The membership of these associations, irrespective of nationality, religion, and political status, publicly or privately maintained, are performing a pinnacle service to those who understand the true significance of education. Assistances are granted in the form of scholarship loans, direct monetary grants, and in the form of services by educators.

Organizations, such as those, do not seek praise and glory, nor do they boast about rendering their assistance. They are justified in rendering aid to the modern Lincoln struggling through life. They are cooperative in their efforts in establishing greater funds to aid many more than only a limited number. Thus the Lithuanian University Club has subscribed to the vast international organization as one of the many sponsors of such a worthy movement. Young in years and experience, the Lithuanian University Club has maintained courage and hope. Its history is limited to the last six years. And by the untiring efforts of the membership, it has already granted one scholarship.

This year the Lithuanian University Club is offering its second Scholarship Loan of \$300.00. The requirements are simple—one must be a needy Lithuanian student who is either a college sophomore, junior or senior and a resident of Cook County. Address a card to Mr. Algird Rulis, Chairman, Scholarship Loan Committee, 5409 S. Sacramento Avenue, Chicago, Ill.

Request a Scholarship Application Blank. All requests must be in by August 15th.

Here is your opportunity to hurdle some of the monetary obstacles society places in the path of your goal.

—A. Endzells.

"Two people were walking along a road together. One was a young woman, the other—a handsome farm lad. The farm lad was carrying a large pail on his back, holding a chicken in one hand, a cane in the other, and leading a goat. They came to a dark lane.

"Said the girl: 'I'm afraid to walk here with you. You might try to kiss me.'

"Said the farm lad: 'How could I, with all these things I'm carrying?'

"Well, you might stick the cane in the ground, tie the goat to it, and put the chicken under the pail."

All of which reminds us that this is summer time when thoughts turn from the practical toward blue waters and sandy dunes and green golf courses. But not so with Helen Pech, John Balanda and Anthony Stelmok. These three have rolled up their sleeves and really worked this summer. In fact, they are deftly applying the finishing touches to the three act play they wrote for the LUC Concert, December 4. Guess they must have placed the old bathing suits on the top shelf in the closet and the golf clubs behind the door and out of sight and then directed their attention to the immediate problem of play-writing.

Yes, sir—ambition is overflowing. The men's octet absolutely insist on weekly rehearsals (with the inclusion of ice cream and raz-z-berries after rehearsal). But they're really serious in organizing an octet that will be tops on the radio and on the stage and they will realize diligent rehearsals will spell their success. Al Prasis brought the sheet music that ranged from "Close Harmony" to "Come to the Fair." Tony, Faiza, fingered his cello for a good ten minutes before he decided whether he was a baritone or tenor. And where was Al Chids for the last rehearsal—The "Grecks"? Al Drigot in between pauses of "Close Harmony", offered amusement something like this: "Have you seen a sheet for the river bed? Or a single hair from a hammer's head? Has the foot of a mountain any toes? And is there a pair of garden hose? Are the teeth of a rake inclined to bite? Have the clock hands any left or right? Is the garden plot quite deep and dark? And what is the sound of a birch's bark?"

Al Rulis and his folks vacationed for two weeks in their hometown of Baltimore, Md. Stan Drigot went along and wrote back that the romantic evening atmosphere of Druid Hill, Md. surpassed that of Chicago's Municipal Airport.

Blanche Stann has been enjoying the pleasures of sight-seeing in Washington, D. C. Ed Dombrowski finds Rhineland most invigorating. Anne Kairis and Al Enzells write that fishing at Lake Delavan is very good. We take it to mean fishing that requires a row boat, a fishing pole and some worms. Victor Krauchunas has been traveling hither and yon. Vyts Slakis spends his week ends on his "fa-rrm-out-in-loway". Dr. Charm writes that, in spite of southern hospitality, he still feels a little lonely in Virginia. Belle and Walter Pizer are passing the entire summer getting a tan out at the Waverly Dunes.

Ann Skrichus, Sally Aleksunas, Ed Fiant and Al Mickiewicz have been writing about the glories of Europe and especially Lithuania. No need to tell you what they say. Just take a dictionary and look up the synonyms for marvelous, glorious, splendid, grand, beautiful, etc. And you have a general gist of their correspondence.

Of course, there are a few hard working members of the Club not vacationing. Helen Blauzdis is attending summer school at the University of Chicago. Birute Rutkauskas and Helen Vespender attending to their daily tasks.

By the middle of August all the members will be together again for the regular meeting which will be held at Ann Kairis' summer home at Lake Delavan. I'll bet we'll have to listen to all sorts of fish stories. And it will be most interesting to learn more about the apple orchards in Virginia and the varieties of southern accents. —Weneta

Personalities of Interest

"Some spend life just playing games; Others live to reach high aims."

A few years ago we heard Mr. P. Grigaitis, our highly respected Editor, address a student body with a talk that inspired us and the keynote of which still lingers in our minds. He spoke of Socialism and numerous other "isms", outlining their development and principles, and ended his talk with a broad-minded, thought-awakening challenge: follow whichever "ism" you choose, but know WHY you choose it; and rather than flounder about, decide what current you're sailing with; have SOME "ism" that YOU will follow.

We should like to hear that address delivered all over again, for we believe it would be of vital interest to countless others.

Also of great vital interest to several handsome future homemakers is the fact that pretty Frances Kvietkauskas is more than just another attractive demoiselle. It has been discovered that she is an excellent cook! Need more be said?

Her sister, Mrs. F. Bulaw, likewise has a creditable skill. She enjoys taking all hopeful maidens under her wing and sending them out of her Beauty Parlor (on 35th St., near Halsted) with a saucy curl here and a slick wave there lending charm to blonde or brunette hair.

And talking about charm, WHO is it who hath all that charm to entice two of our outstanding and promising reporters and ride away with 'em for a goodly while, only WHO knows where, when all three were supposed to be bidding farewell to the Europe-bound Mr. and Mrs. Kuraitis?

Well, any way, we shall bid our prominent business-folk of Bridgeport-town a Bon Voyage and Happy Landings!

The same to Frances Zemgolis of Brighton Park, who is even now gazing o'er the blue Mediterranean, — if she has not already wandered to more enchanting spots in romantic old Europe. Miss Frances took a short leave from her duties as Secretary to one of the Vice Presidents of Swift and Company, England, France, Germany, Italy, Switzerland and Lithuania are included in her itinerary. We're hoping you are keeping a diary, fair lady, and that you will let us read it when you return.

One diary, however, that we know we'll never get to read is that of the honeymooners who have

recently returned from Banff, Alberta, Canada, to reside in Chicago at the Olympic Country Club. Yes, we're referring to Mr. and Mrs. John Brenza. Diary or no diary, we wish you happiness forever and ever.

Oh, well, — we can avoid a lot of things when we're well, except inevitable Fate. Our sincere and heartfelt sympathy goes to Adele Zavitaitis-Nausiedienė, whose husband passed away last week, of heart disease. Just as you have capably portrayed many a role on the stage in numerous Lithuanian productions, so now, too, Adele, show us and prove to yourself that you can "take it" and play your part of carrying on bravely, is the sincere message from—Newsy.

Treasure Underground — In Illinois!

Released by the State Geological Survey through the Illinois Chamber of Commerce.

Finding Faults For The Future

A most important raw material in the metallurgical, chemical and ceramic industries is the mineral flouspar, which, although it is found in small amounts in many parts of the world, has been found in only a few places in deposits large enough and sufficiently pure to have commercial value. It is of interest, therefore, that the most important flouspar-mining region in the western hemisphere, and probably in the whole world, is located in the southern Illinois-western Kentucky region. This district has furnished more than 90 percent of the nation's supply up to the present time. Large tonnages are mined from nearly vertical vein deposits that fill faults, or fractures, in the bedrock. As these rich, fault veins become depleted it is important that new veins be found in the same region. Recent cooperative investigations, carried on by the Illinois Geological Survey and the U. S. Geological Survey, have shown that it is possible to locate, by electrical prospecting methods, some of the hidden faults which may be found to contain flouspar deposits, thus promising the discovery of additional deposits as a future resource, and encouraging the hope that one of our key industries shall continue to flourish in Illinois.

Bits for Your Scrapbook

Rise of Lithuania in the XIV and XV Centuries—Vytautas the Great

FROM AN ECONOMIC HISTORICAL OUTLINE OF LITHUANIA by P. Zadeikis

(Continued from last week)

Union with Poland: Period of Lithuania's Decline. The star of Lithuania as an independent state declined with the death of Vytautas the Great. Poland never lost hope of realizing the promise of Jogaila given at the time of his betrothal to Hedwig. Poland finally achieved her purpose in 1569 with the Union of Lublin.

The Lithuanian nation, though small in numbers, had extended its rule far beyond its ethnographic borders and had built a great empire. It was only natural that against the continuous onslaught of the Russians and Poles, the Lithuanian power of resistance should weaken. However, Lithuanian patriots had not ceased their protests against the growing domination of Poland in Lithuania's affairs. One Lithuanian potentate even solicited the armed aid of Sweden in order to rid Lithuania of her Polish ally. Impractical as the union with Poland was, Lithuania, nevertheless, retained forms of independence, as in Public Administration, the Judiciary, Treasury and National Defense.

Poland, as a result of her numerous wars against the over-growing Russia, and also because of political chaos at home (partly brought about the "liberum veto" of the Polish nobility) fell into an abyss and dragged Lithuania down with her. In the European wars of the 18th century, the united Polish-Lithuanian state was thrice divided (in 1772, 1793 and 1795) among Russia, Germany, and Austria.

(To be continued)

Diena Iš Dienos

Lietuviai Gražiai Pasirodė Sand Diunuose.

Kas Penktadienį ten ruoš iškilmes.

Pereitą penktadienį, rugpjūčio 5 d., Indiana Sand Dunes State Parke (Tremonte-Waverly Beach) buvo surengtos "Bonfire" iškilmės. Jose dalyvavo visi vasarotojai iš visų apylinkių, apie 900 žmonių.

Buvo visokių tautų žmonių, buvo ir lietuvių. Mūsų dainininkai pasirodė. Musų dainininkė p. Ozelenė sudainavo dvi dainas (solo). Bet tai buvo neviskas. Iš lietuvių vasarotojų vietos susidarė 10 dainininkų grupė. Po vadovybe p. Stefanijs Butkus iš Brighton Parko ir parama p. Balnionienės ir Milkantienės, taip skardžiai užtraukė lietuvišką dainelę, kad ne tik miškas skambėjo, bet ir visos ežeros sijos. Visi svetimtaučiai ir lietuvių prašė dainuoti daugiau, bet laikas buvo trumpas ir vietą reikėjo užleisti kitiems.

Diunuose kalbama, kad tokios iškilmės bus ruošiamos kas penktadienį per visą vasaros sezoną ir jose dalyvaus visokių tautų dainininkų grupės.

Atvažiavo iš Lietuvos Petravičiai

Šiomis dienomis atvyko iš Lietuvos į Chicago Bernice An-

drejunaitė - Petravičienė su savo vyru Stepu ir 4 metų suneiliu. Apsistojo pas Joniškietę p. A. Burnickienę, Town of Lake kolonijoje. Čia savaitę paviešėję persikels į Cicero ir šioj vietoj mano apsigyventi.

P-ia Petravičienė - Andrejunaitė yra čia gimusi ir užaugusi ir aukštesnę mokyklą išėjusi. Prie to, studijavo muziką ir teko vieną didmiesčio muzikos įstaigą jai dirbti. Apie 7 metus atgal išvyko į Lietuvą. Neužilgo sugrįžo ir jos tėveliai, kurie gyvena Ciceroj.

Bernice susipažino su jaunu inteligentišku vaikinu, kuris neseniai buvo užbaigęs mokslo ir Joniškį, Lietukės Valstybės banko dirbo už buhalterį ir vėliau su juo apsigyveno ir visą laiką Joniškijje išgyveno.

Pp. Petravičiai atvyko į šią šalį apsigyventi. Ypač Bernice ilgėjosi Amerikos ir troško sugrįžti į savo gimtinę. Nors tikslas atsiiektas, bet gyvenimo sąlygos rodo ką kitą. P-as Petravičius pirmą kartą pamatė Ameriką, neturi jokių pažinčių ir, bendrai, nežino šio krašto apytovę. Labai nuosirdžiai prašo brolių tautiečių, gyvenančių Chicagoj, kad būtų tokie geri ir parekomenduotų arba patys suteiktų kokioj lietuviškoj įstaigoj kokį darbėlį. Liuosai vartoja rusų, lenkų kalbas ir 12 metų Lietukio Bankoj yra išdirbęs už knygvedį. Inteligentas ir personališkas žmogus. Labai bus dėkingas chigagiečiams lietuviams, kurie padarys jam šitą malonę, kaip grietiui, ką tik atvykusiam į šią šalį. Kurie turėsite vietą, malonėkite kreiptis žemiau nurodytu adresu. Stepas Petravičius, 1608 S. 48th Ct., Cicero, Ill.

—R. Š.

Viešnia Iš Michigan

Mrs. Ona Banevičienė, ukininkė iš Hartford, Mich., atvy-

BRIDGEPORTO ALINĖS SPROGIMO KRUVINI ATGARSIAI NORTHSIDĖJ

GENGSTERIAI NUŽUDĖ DU LENKO ALDERMONO TALKININKUS

Birželio mėnesį nežinomi asmenys pametė bombą prie alinės, kuri randasi prie kampos 37th ir Wallace gatvių. Nors oficialiai alinė priklausoma kitam "savininkui", vietos gyventojai ir policija tvirtina, kad ji tikrenybėje priklauso 11-to wardo aldermanui Hugh "Babe" Connelly. Policija nusprendė, kad bombą pametė gengsteriai, nusamdyti arklų lažybų "interesų".

Šeštadienį nežinomas suaugęs vyras priėjo prie automobilio, stovėjusio ties numeriu

ko Chicago atostogoms ir biznio reikalais. Hartforde gyvena jau 5 metus. Vyras mišė metus atgal.

Chicagoj p. Banevičienė lankosi pas savo dukteris Birutę Juškevičienę ir Aldoną Langelt, 6060 So. Michigan Ave.

Hartforde, Mich., yra dar tik viena kita lietuvių ukininkų šeima, ir tie seni žmonės.

J.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Steve Rabyok, 23, su Elizabeth Vilanskis, 21

Raymond Lange, 21, su Genevieve Gorski, 17

Stanley Janush, 28, su Helen Walski, 27

Suėmė Lietuvį Už Neatsargų Vaziavimą

Septyni Suzeisti Trijų Automobilų Nelaime

Vakar po pietų Wilmette priemiestyj įvyko automobilų nelaimė, kurioj septyni žmonės buvo sunkiai sužeisti.

Vaziuodamas į pietus Skokie vieškeliu, prie Lake avenue Povilas Bukantis, 20, nuo 907 W. 20th Place, įvažiavo į C. O. Husting automobilį, o tas įvažiavo į trečią mašiną, atvažiuojančią iš priešingos pusės.

Visi šoferiai ir keturi kiti žmonės nukentėjo, tarp jų Charles Galbany, 28, nuo 915 Cullerton, kuris važiavo kartu su Bukantiu.

Wilmette policija suėmė Bukantį už neatsargų vaziavimą.

Pavogė Paskendusio Žmogaus Rubus

Michigan ežere, prie 47th, emė skęsti nežinomas apysenis žmogus. Eidamas vandenin rubus paliko ant kranto, kur tarp kelių besimaudančių kilo surutė. Vieni bėgo gelbėti, kiti šaukti pagalbos. Kuną ištraukus, policija pradėjo ieškoti rubų, kad patirti, kas skenduolis buvo. Bet jų nerado. Laikė surutės nežinomi vagiliai juos nusinešė.

1349 Noble st., ir nušovė jam sėdėjusius du lenkus: Bruno Surtoį, nuo 1369 Potomac ave., ir Leo Moszinski, 34, nuo 1419 Noble st. Abu buvo 32-to wardo aldermono Joseph Rostenkowskio talkininkai, ir abu sėdėjo automobilyj prie namo, kuriame Rostenkowski gyvena.

Policija atrado, kad tarp Bridgeporto bombos sprogimo ir žmogžudysčių Northsidėj yra ryšis. Pasirodo, kad Moszinski vienu laiku tarnavo arklų lažybų įstaigoj, kuri randasi prie alinės Bridgeporte. Kaip bombos pametimas buvo taip ir žmogžudystės buvo rezultatas "čistkos", kurią vykina raketieriai, komroliuoją arklų lažybų biznį, "apsivalymui" nuo nepageidaujamų žmonių ir priešų.

Aldermonas Rostenkowski buvo kvociamas, bet atsakė nežinas kokius ryšius jo talkininkai turėję ir kodėl jie buvę nužudyti. Nieko apie įvykius nežino nei aldermonas Connelly.

Abu nušauti lenkai buvę vedę ir turėjo šeimynas. Sužinotus apie jų mirtį, žmonos apalpo.

Po bombos pametimo Bridgeporte buvo kilęs skandalas, bet poiltikieriams greitai pasisekė jį nutildyti. Mat, visur buvo kalbama, kad alinė prie 37th ir Wallace priklausoma aldermonui Connelly, o miesto įstatymai griežtai draudžia tokiems valdininkams kaip aldermonai, alinės užlaikyti — tiesioginiai ar netiesioginiai. O čia, negana to, kad aldermonas užlaikęs alinę, prie alinės yra "slaptai" arklų lažybų įstaiga.

Kviečia Visus Northsidiečius į Giria

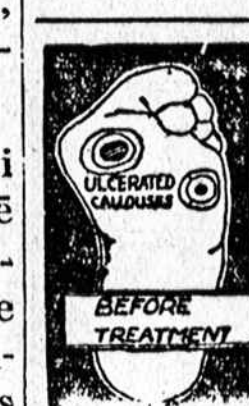
SLA 226 Ryt Linksminis Jefferson Miškuose

Rytoj—SLA 226 kuopa, northsidiečių, rengia šaunų draugišką išvažiavimą į Jefferson giružę, kur pasislėpę po žaliuojančiais medžiais nuo karštos saulutės, išklauskis seimo delegatų raportų, žais lietuviškas žaismes, trauks lietuvišką tartinę, vaisinsis, poilsiaus ir džiaugsis žaliuojančiom lankom ir mišku.

Kam nusibodo prakaituoti miesto tvankoje, visi yra kviečiami atvykti į Jefferson giria į sykiu su kitais praleisti galvinantį sekmadienio popietį.

—Kvieslys

Garsinkitės "N-nose"

Pabaikit Savo Kojų Vargus

DYKAI EKZAMINACIJA duodami kojų kaulus sutvarkyti be skausmo Dr-ai Chaikin, kurs iš naujo lankė Great Canadian Foot Clinic. Specialus Kojų atitaisymas arba Chiroprody..... \$1.00

DR. W. A. CHAIKIN 189 N. LA SALLE ST. DEARBORN 9089

TAUPYKIT KUPONUS UZ MAZUS PINIGUS ISIGYSIT GRAZU IR BRANGU INDU SETA

Kasdien per savaitę laiko, nuo šeštadienio iki šeštadienio Naujienose tilps skirtingos rūšies kuponas. Su tuo kuponu gausit kupone pažymėtus indus.

DAR TURIME INDU PAZYMETUS PIRMESNIUOSE KUPONUOSE

Kas nori gali dar pradėti taupyti sau puikius, tikru aukso paausuosius indus, tik PASISKUBINKIT, nes mažai jų beliko.

Indai yra aukščiausios rūšies ir daug brangesni, negu mokėsit Naujienoms su kuponu. Išsikirpkit kuponą šiandien ir pradėkit rinkti gražius šėsiems arba 12 asmenims setus.

Atsilankykite Pamatyti Ši GRAŽŲ 26-šių ŠMOTŲ "Rožių ir Lapukų" Sidabrinį Setą

Kas Naujai Sau Arba Savo Draugui, Be Agentų Tarpininkavimo, Užsirašys NAUJIENAS Metams, Gaus šį puikų sidabrinį setą \$4.00 TIKTAI UŽ

CHICAGOJ NAUJIENOS METAMS \$8.00	Kitur, Suv. Valst. ir Kanadoj NAUJIENOS Metams \$5.00
26 Šmotų Setas \$4.00	26 Šmotų Setas su persiuntimu \$4.50
"Naujienos" Metams ir Setas \$12.00	"Naujienos" Metams ir Setas \$9.50

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Prašau užrašyti NAUJIENAS ir pasiųsti setą:

Vardas
Adresas
Miestas

ELEKTRINĖS LEDAUNES

Du jauni ietuviai p. Al Bagzys ir p-lė Patsy Sammis šiomis dienomis atidarė valgyklą adresu 2115 So. Halsted St.

Jauni "restorančikai" yra apskrūę, skaniai gamina valgius ir atrodo, kad turės pasisekimą. 18-toj Apylinkėj kaip tik truksta gerų valgyklų.

General Electric, Norge Westinghouse, Crosley, Hotpoint, padarytos parduoti \$150.00 už \$99.50

Naujos 1939 metų Radijos R. C. A. Victor, Zenith, jau iškrautos an' parodos. Nauji pečiai: Universal, Norge, Crown. Duodama didelė nuolaida už seną pečių

JOS. F. BUDRIK INC.

3409-17 S. Halsted St. Tel. Yards 3088

Budriko Radio Programai: WCFL — 970 k. nedėliomis kaip 6:30 P. M. WAAF — 920 k. penkdėliais ir pėtnyčiomis kaip 4 P. M. WHFC — 1420 k. ketvergais kaip 7 P. M.

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miestas dalls.

3406 So. Halsted St. Šaukit Tel. YARDS 3408

Naujienų Piknikas

SEKMADIENI Rugpjūčio 14, 1938

Sunset Park Daržė 135th IR ARCHER AVENUE

DAILY BUSINESS DIRECTORY

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5840

LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS TONSILAI IŠIMAMI \$12.50 už GYDYMAS \$50.00 LIGONINĖJE RAUDONGYSIŠIŠ IŠIMAMA viena diena ligoninėje \$15.00 RAUMATIZMAS greitai palengvinama \$2.00 VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00 Ekzaminacija įskait. vaistus DOUGLAS PARK HOSPITAL 1900 So. Kedzie Ave., Chicago. Tel. Lawndale 5727.

ANGLYS—COAL Kainos perkant 4 tonus ar daugiau: Pocahontas Mine Run, Virginia 75% Coarse \$7.00 Pocahontas Mine Run, West Virginia 75% Coarse \$7.75 Illinois Nut \$5.60 Rex Egg \$7.50 Black Band Lump \$8.75 Millers Creek Lump \$9.00 Chestnut Hard Coal \$13.00 ir kitokias anglis pristatom. Pašaukit: Lafayette 8980. OKSAS EXPRESSING 4405 SO. FAIRFIELD AVE.

ISSIUVINĖTOS RAIDĖS

INITIALS PATTERN 1809

No. 1809 — Raides galite bile kur išsisiuti:

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1809 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

PETER PEN

CHIEF HANKERS PARTY LASTS FAR INTO THE NIGHT

THE PIPE OF PEACE! THAT'S, CHIEF!

SECUMSV

PEACE FOR ME TOO!

HEAD BIG MEDICINE TO DANCE BRING GOOD LUCK!

WE HOPE THIS BRINGS US LUCK! (We may need it!)

KELIAUJANTIS AGENTAS TARP BRIDGEPORTO PARAPIJONŲ

Lietuvių Romos Katalikų Vakacijos. — Mokyklų Maliavojimas. — Naujienos ir Jėzaus Širdies Garbintojai.

BRIDGEPORTAS. — Šiomis dienomis turėjau reikalų atlikti seniausioje Chicago lietuvių kolonijoje, Bridgeporte. Ta proga pasimačiau su keletu gerų šv. Jurgio par. parapijonų. Pasiteiravau ir apie parapijos reikalus. Išgirdau įdomių dalykų.

Parapijonai pasakoja, kad tik ką sugrįžti iš vasarinų vakacijų jų klebonas, pralotas M. L. Krūšas. Jis buvo išvažiavęs ne vienas, o su kunigu Skripka, šv. Kryžiaus parap. klebonu. Vazinėjęs su praloto Buicku, pasisamdę jauną lietuvį už šoferį. Pralotas pasiropino pargrįžti laiku, kad nepasivėluoti ant Parcinkulių atlydų. Mat, pamaičio parasytas „Naujienos“ anuo metu, kad nuvykę į New Yorką savo gospadinės grįžtančios iš Lietuvos pasiūlyti, parvažiuoti po Parcinkulių atlydų. Tada parapijonai labai pyko, o ypač vienos daktos sakė, jei klebonui nereikia būti ant tokių didelių Parcinkulių atlydų, tai kam čia mums jais rūpintis.

Parapijonai nelabai patenkinti praloto dažnomis vakacijomis. Neseniai jis buvo išvažiavęs trims mėnesiams į Pietų Ameriką, o dabar, štai, vėl vakacijavo apie porą mėnesių. Pralotas, matyt, turi tikrai „soft life.“ Be to, parapijonai

ir sako, kad, girdi, praloto kambarius išlaisyti, tai imami geriausi meistrai, o kad parapijos mokyklą ir seserų koplyčią išlaisyti, tai užtenka ir zakristijono su janitorium.

Naujienos ir Jėzaus Širdies Garbintojai

Toliau, teko išgirsti apie vieną maldingą šeimyną, kuri atsikraustė iš Westsidės. Vyrai ir moteris yra formaliai pasiūlyję saldausios Viespaties Jėzaus širdį ir yra įsitraę į tam tikrą broliją. Turi gražų Intronizacijos paveikslą, kaip ir visi Saldžiausios Širdies Viespaties Jėzaus garbintojai. Bet tie westsidiečiai atvirai skaito „Naujienas.“ Kai kurios daktos, kurios apie Naujienas tiek težino, kiek joms kunigai pripasakoja, puola tuos westsidiečius už Naujienų skaitymą. Westsidiečiai aiškina, kad jie be laikraščio negali būti. Tai skaitykite Draugai, sako daktos. Kad Draugas tai tik išmarginta popiera, o Naujienos tai tikras laikraštis, atsako westsidiečiai. Bet Draugas visgi yra savas, o Naujienos yra svetimos, aiškina daktos. I tai westsidiečiai atsako, kad Naujienos nėra svetimos, o yra lietuviškas laikraštis ir tai lietuviškesnis už Draugą, nes kas tik svarbesnio atsitinka lietuvių tarpe, tai jau ir yra Naujienose, o Draugas, tai tik žiūrėti, kad išgarbinus Ispanijos fašistus ir Mussolinio legijonierius, kurie žudė nekaltus etjopus.

Aišku, kad kuniginės daktos neatsilaiko prieš Naujienų skaitytojus. Parapijonai pasakoja, kad minėta maldingą šeimyną skaitanti Naujienas nėra išimtis daktų ir parapijonų tarpe. Be Naujienų neapsieina nei treitininkai, nei apaštalytės maldos draugijos nariai, nei kiti daktynai ir daktos. Tik jie dar nedrįsta taip atvirai ir viešai kalbėti, kaip minėta šeimyna iš „Westsidės“ ir žinoma, skaito Naujienas pasislėpę nuo savo draugų ir pažįstamų, kad kartais nedidelių kunigėlių. Mat, šie gali kartais išsiplepėti jiems.

—Keliaujantis Agentas.

Neseniai vedę Mr. & Mrs. Robert Drew, 6342 S. Elizabeth, vieną mėnesienos naktį sustoję tamsioj Forest View priemiesčio gatvėj „spūninti“. Gyvena su visu būriu giminių, tad neturi namie „privatizmo“. Pasimašė tą mėnesienos naktį Forest View policijos viršininkas Joe Rāposh ir jaunavė-

Nei Vedusiems Negalima „Myluotis“

Kūnas pašarvotas Chas. Syrewicz koplyčioj, 1344 S. 50th Ave., Citero, Ill. Laidotuvės įvyks Antradienį, Rugp. 9 d., 8:30 val. ryto, iš koplyčios į šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje atsišubs gedulingos palaidos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Louis Gedvilos giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Brolis, Pusbrolis, Brolio Dukterė ir Kitos Giminės. Laidotuvėse patarnauja Laid. Direktorius J. Liulevičius, Tel. LAFAYETTE 3572.

Siūndiam Gėles Telegramu Visas Pasaulis Daliai. KVIETKINIKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

Siūndiam Gėles Telegramu Visas Pasaulis Daliai. KVIETKINIKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams. URBA Gėlės Myliantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams. 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

Sesuo, Seserį Vaikai, Broliu, Brolio Vaikai, Pusbroliu, Pussešeris ir Giminės. Laid. Dir. Chas. Syrewicz, Telefonas CICERO 294.

Cook Apskričio Užsidiariusių Bankų Stovis

IX. (Žiūrėk liepos 27, 29, 30; rugpjūčio 2, 3, 4, 5, 6 „N.“)

Vakar valstijos auditorius Edward J. Barrett paskelbė žemiau paduotų užsidiariusių bankų antro bertainio raportus.

Pasiremdamas raportų skaitlinėmis, tų bankų receiveris Chas. H. Albers daro sekamus spėjimus apie dividendus ateityj:

● Northbrook State Bank. — Prieš metų pabaigą išmokės mažą, gal paskutinį dividendą. Praeitį išmokėjo 58%.

● Novak & Steiskal State Bank. — Išmokėjo 34%. Netrukus grąžins depozitoriams dar 5%.

● Park Ridge State Bank. — Gražino depozitoriams 50%. Netrukus grąžins dar 5%.

Receiveris Chas. H. Albers priduria, kad nėra daug vilties depozitoriams gauti dividendų greitu laiku iš sekamų užsidiariusių bankų:

Millard State Bank
Morton Grove Trust & Savings Bank.

Nori „Dvigubo“ Divorso

Ir nuo Vyro ir nuo Uošvienės

Mrs. Molly Nieman, 3600 S. Ashland Ave., turi divorso nevien nuo savo vyro, bet ir nuo uošvienės. Paširodo, kad uošvienė perdidelę rolę lošia jos vedybiniam gyvenime. Jei ne uošvienė, tai gal su vyru Mitchell 27, nuo 3133 Lowe Ave., sugyventų, bet uošvienės negali nusikratyti. Taigi, prašydama divorso nuo vyro, Mrs. Nieman prašo „divorso“ ir nuo uošvienės, o po tokio „dvigubo“ divorso, matyt, vėl su vyru susitalkys ir gyvens be uošvienės pagalbos. Prašymas gana keistas ir neįtikinamas, bet to Mrs. Nieman nori.

\$204,544 Viešiesiems Darbams

Federalė Viešų Darbų Administracija (PWA) paskyrė dar \$204,544 viešiesiems darbams Ill. valstijoj. \$22,909 tų pinigų sunaudos statymui mokyklos Palos Parke.

džiūs nutempė belangėn už priemiesčio jaunuo menės piktinimą.

Vietos teisėjas paskyrė jaunavedžiams \$5 bausmę, bet ją suspendavo.

PETRAS J. ALMINAUSKAS Persikyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 4 d., 1938 m., gimęs Tauragės apskr. Šveikšnos parap., Vilkukampo kaime.

Paliko didellame nuliudime 2 sunus: Povilą ir Edwardą ir kitas gimines, Lietuvoj — broli Jona, seserį Barborą ir gimines.

Kūnas pašarvotas randasi Mazielskos koplyčioj, 3319 Litanie Av. Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 8 d., 8:30 val. ryto, iš koplyčios į šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje atsišubs gedulingos palaidos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Petro J. Alminausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Sunai ir Giminės. Laidotuvėse patarnauja Dir. S. P. Mazielska. Tel. Yards 1138

Lake Kauntės Darbo Draugijos Rems Darbo Partiją

Socialistų partija ištraukia savo kandidatus nauda Darbo partijoj

Lake kauntės centralinė Darbo Taryba Waukegan, Ill., nutarė prisidėti prie Illinois Darbo partijos, 1938 m.

Tai padaryti paskatino tai, kad Tarybai teko pergyventi du sunkius streikus, kuriuose vietos administracijos ir policija visomis pajėgomis kovojo organizuotus darbininkus.

Socialistų partija, nors ir nutarė nesidėti prie Darbo partijos, bet rinkimuose ištrauks savo kandidatų sąrašą. Socialistų partija palaikys savo organizaciją, kad galėtų išstatyti savo kandidatus, jei Darbo partija nėturtų savo sąrašo 1940 m. rinkimuose.

Dabar eina spartus rinkimas parašų po kandidatų peticiją, kad juos galima būtų išstatyti ateinančiuose rinkimuose. Kartų plačiai skleidžiama ir partijos platforma. (B.)

Vienas Maliorius Užsimušė, Kitas Išsigelbėjo

Iškelti tryliką aukštų pastolų, du maliorius maliovojo sienas dangoriažio Mallers Building, 5 S. Wabash. Netikėtai vienas pastolo virvė truko ir vienas maliorius nukrito įelon, užsimušdamas vietoj. Kitas suspėjo pasigriebti antros virvės ir tokiu būdu išsigelbėjo.

Tai buvo Frank Long, nuo 3662, Lake Shore Drive. Užsimušė Robert Gutsche, nuo 3500 Reta Ave.

Trys „Policistai“ Išgėdino Merginą

Trys negrai-piktadariai, persistatę policistais, Washington Parke pagrobė 18 metų merginą, ją skaudžiai sumušė ir išgėdino.

19 metų negras Robert Nixon, kuris prisipažino, kad išgėdino ir nužudė kelias moteriškes Chicagoj, buvo nuteistas mirti elektros kėdėj. Paskutinė jo auka buvo 34 metų moteriškė ir dviejų vaikų motina, Mrs. Florence Johnson, 4631 Lake Park.

Nubaudė \$200 Už Ubagavimą

South Chicago teisėjas Green priteisė Adam Orglį, nuo 949 Madison street, sumokėti \$200 pabaudos už ubagavimą. Jo rubuose policija atrado banko knygutę, kuri parodo, kad Orgl turi \$1.100 banke.

Green rekomendavo valdžiai nubautįj deportuoti Vengrijoj, iš kur jis atvyko prieš keletą metų.

Trys Sužeisti Laivo Sprogime

Trys žmonės buvo sunkiai sužeisti kai privatiškam keleiviniam laive prie Navy Pier pereitos savaitės pabaigoj įvyko gazolino sprogimas.

Sužeistieji yra Julius Matern, 4025 Irving Park, laivo savininkas, brolis Frank Matern ir Jack Hedlin, 1441 Olive street.

Prasidėjo Persikų Sezono

Illinois valstijos vaisių distrikte (prie Little Egypt) prasidėjo persikų (pyčių) sezonas. Šiandien tų Illinois persikų jau bus galima gauti Chicagoje.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško
PAIESKAU BARBOROS PAKALKIENES. Po tėvais buvo Adomaitikė. Prašau atsiliepti laišku ar ypatingai. Kurie žinote, kur jina randasi, malonėkite pranešti. FELIX SONGAILA, 719-10 St., No. Chicago, Ill.

PAIESKAU ELZBIETOS Navickienės ir jos sunaus Julijono Navicko. Pirmiaus gyvena Vilniuje. Barbara Aliupienė, po tėvais Baltrušaitė, 1906 So. Union Ave.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai
RENDON KAMBARIAI — \$1.50 ir \$2.00 i savaitę; šiltas vanduo; geras aptarnavimas. Apšildomi. 2100 West 59th St.

FOR RENT—IN GENERAL Renda—Bendrai
RENDON 6 KAMBARIŲ FLATAS karštų vandeniu apšildomas. \$40.00. 3023 W. 53rd Place.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Zemė Pardavimui
DABARTINIŲ LAIKU. Mes siūlome 6 apartm. namus, garu apšildomus, taip pigiai kaip \$9500; 12 apart. už \$20,000. Išsilyk dideli bargenų sąrašą. Lengvi išmokėjimai.

LOUIS MORRIS and CO. 4006 Division. 3585 Milwaukee 10 North Clark Street.

DVIEJŲ PAGYVENIMŲ Cottage, 4 ir 5 kambariai, medinis namas. Yra maudyklės ir kiti patogumai. Parduosiu arba mainysiu ant didesnio bizniavo namo. Kreipkitės, 3364 S. Halsted St.

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ muro bungalow ant 37 pėdų loto. \$500 cash, kaina \$4250. Taigi 2 flaty muros, po 5 kambarius kiekvienas, 2 karam muros garažas ant 75 pėdų loto. Dailus sodas. 3 kambarių medinis namas užpakaly. Parduoda našlė statytoja, kurs statėsi sau. Kaina \$8250.00. Išmokėjimai pagal susitarimą. Geriausioj aplinkėje Melrose Parke. Kreipkitės į Peacock, 609 Lake St., Maywood; telefonas Maywood 5615.

Saugumo Pastabelės

Per pastaruosius 7 mėnesius nelaimės su automobiliais sumažėjo, palyginus su perėjais mėnesiais, sako Illinois Automobile Club. Tas reiškia, kad gyvastys 4,000 žmonių, kurie būtų žuvę automobilių nelaimėse, liko išgelbėtos. Tai pačina dėlei neatlaidžios kovos prieš automobilių nelaimes. Tegul laimėjimai nebus pražudyti.

Jei kiekvienas automobilistas savo kišenėje vežtųsi bonką nitroglycerino, jis visą laiką važiuotų didžiausiu atsargumu, sako Illinois Automobile Club. Betgi dauguma automobilių tiesupranta, kad perdaug greitas važiavimas yra tiek pat pavojingas ir tiek pat mirtingas kaip ir smarkiai eksploduojanti medžiaga.

Amerikiečiai yra „sukeriai“ greitumo, sako Illinois Automobile Club. Automobilių garsinimai praeityje ir girimas greitųjų karų išgudė publikoje greitumo maniją. Tankiai galas kello būna galas ir paties automobilisto. Nesibijok, kad kiti automobilistai skaitys „sisy“, jei visą laiką nevažiuoja 60 mylių į valandą greitumu. Jeigu jie tą daro, tai tik todėl, kad pavydi jūsų išmintingumui.

Tukstančiai be reikalo rizikuoja savo gyvastimis sutau-pymui sekundės, kurią be reikalo praleidžia prie sekamo sustojimo.

Senas žmogus ar mažas vaikas gatvėj ar kely yra įspėjimo signalas, sako Illinois Automobile Club. Buk atsargus. Atsiminkite, jūs taipgi patampate pėščiuoju kaip tik paleidžiate savo automobilio vairą.

Pirkite savo aptelinkės kraituvėse

JEI TURIT KĄ PARDUOT

PAGARSINKIT NAUJIENOSE JEI IESKOT BARGENŲ

SKAITYKIT NAUJIENAS NELAUKIT ILGAI

Pašaukit mus tuojau

CANAL 8500

Apgarsinimų kainos prieinamos. Už pakartojimus gausit nuolaidą.

PAIESKAU BARBOROS PAKALKIENES. Po tėvais buvo Adomaitikė. Prašau atsiliepti laišku ar ypatingai. Kurie žinote, kur jina randasi, malonėkite pranešti. FELIX SONGAILA, 719-10 St., No. Chicago, Ill.

PAIESKAU ELZBIETOS Navickienės ir jos sunaus Julijono Navicko. Pirmiaus gyvena Vilniuje. Barbara Aliupienė, po tėvais Baltrušaitė, 1906 So. Union Ave.

MADOS

No. 4845. — Paskiausios mados suklebė su trumpu švarku-figaro. Sukriptos marios 10, 12, 14, 16 ir 18 metų amžiaus mergaitėm arba jaunom moterim.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūti pinigų arba užsakyti. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros per krutinę

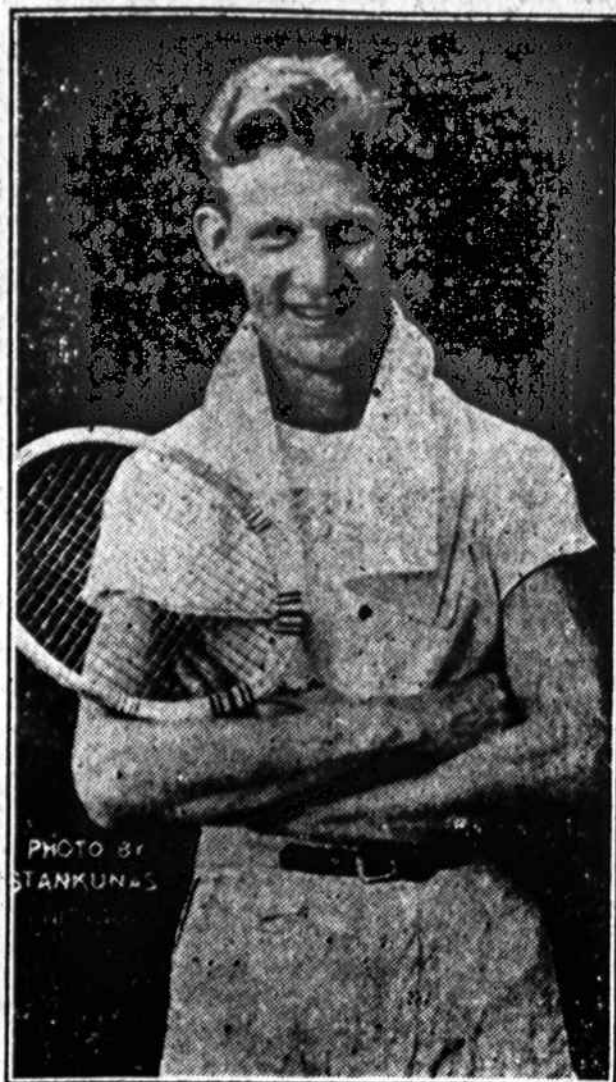
(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

J. J. ŽUKAS LAIMĖJO CHICAGOS PARKŲ TENISO ČEMPIONATĄ

Rytoj Išvažiuoja Californijon Lošti Nacionaliam Parkų Turnyre.

Juozas J. Žukas

Tai Juozas J. Žukas paliko čempionu! Labai sunkiai jam teko už tą garbę padirbėti. Lošimas tęsėsi beveik per tris valandas. Iki paskutinės beveik minutės nebuvo galima atspėti, kam teks pirmenybę — ar mūsų jaunam tautiečiui ar jo airiui oponentui.

Bet pasirodė, kad lietuviški kopustai yra stipresni už "Corn Beef and Cabbage". Žukas laimėjo susirėmimą ir kartu Chicago Parkų Teniso čempionatą 1938 metams.

Rezultatai buvo sekami 6:3; 6-1, 2-6, 2-6 ir 6-4.

Čempionato lošimas įvyko Garfield Parke, šeštadienį popietį. Susikirtimo pamatyti susirinko didžiulė minia žmonių, kurioje matėsi didelis skaičius lietuvių, kurie užkimo šaukdami, "Žukai laikykis; Žukai pilk airiui kailį". Lošimui pasibaigus Žuko naudai, burs jaunų lietuvių čempioną pasigriebė ir nusivežė į Laučiškių namus vaišėms.

Už čempionato laimėjimą Chicago Parkų Distrikto apdovanojo Žuką didžiule aukšta sidabrine trofeja, kuri susideda iš tradicinės trofėjų taurės ir tenisto pavidalo pastatyto ant taurės viršaus. Kartu Žukas laimėjo ir nemokamą kelionę į Los Angeles, California, kur rugpiučio 15 d., įvyks visos Amerikos Nacionalis Parkų Turnyras. Žukas tame turnyre atstovaus Chicago. Kartu su juo ten loš ir jauna chicagietė Katherineine Malcolm, kuri laimėjo Chicago parkų moterų pirmenybę.

Žukas išvažiuoja į Los Angeles rytoj rytą Northwestern geležkelio.

Mes linkime jam laimėti visą glėbį trofėjų ir čempionatą, saugotis Hollywoodo filmų gražuolių ir nepamiršti sugrįžti Chicago.

Aklas Veteranas Apie Ispanijos Karą

Kalbės apie tą karą akis praradęs savanoris.

Robert Raven gimė Pittsburghe 1913 m., iš pasiturinčių katalikų tėvų. Jis mokinosi Pittsburghe ir patapo premedical studentu Pittsburgho universitete. Bet '29 depresija išblaškė visas jo viltis. Robert gavo bakalauro laipsnį, bet nebeįstengė tęsti medicinos mokslus. Jis nuvyko į New Yorką dirbti katalikų labdarinėms.

Gruodį, 1936 m., Robert Raven išvyko į Ispaniją. Jis buvo vienas iš pirmiausių amerikiečių įstojučių į Abraham Lincoln Brigadą. Savanoriai tuojaus liko pasiūsti su laikyti Franco vaju prieš Madrido-Valencijos vieškelį Jarama klonyje.

Kovo 18 d. Franco maurai puolė amerikiečių pozicijas. Priešui pasisekė pastatyti kulkosvaidžių guštą, kuri dominavo lojalistų sparną. Su granata vienoj rankoj, Raven nušliaužė išsprogdiną kulkosvaidžio guštą. Jau būnant už 20 pėdų nuo taikinio priešais jį sprogo fašistų granata, iš-

Šaukia Tris Chicagiečius Nazių Tyrinėjimui

Kongreso paskirta komisija tyrinėti nacių ir kitų fašistų veikimui Amerikoje, kamantinės tris chicagiečius:

Peter Gissibl, buvusį pirminką Chicago nacių organizacijos, German American Bundo;

Frank Davin, tos organizacijos propagandisto, ir

James J. Metcalfe, "Chicago Daily Times" reporterio, kuris rašė savo dienraštį apie nacių veikimą ir tvarką jų organizacijose. Jie turės liudyti komisijai rugp. 11 d.

nešdama abi jo akis. Jo paties granata sprogo prie jo kojų.

Tuo baigėsi Robert Raven karinė tarnyba—jis atliko ką galėjo geriausio.

Išbuvęs aštuonius mėnesius Ispanijos ligoninėje, jis sugrįžo į Jungt. Valstijas tęsti kovą už tą patį siekį, kuris kainavo abi akis.

Ketvirtadienio vakare Morrison hotely, leit. Robert Raven papasakos Chicagai kodėl jis buvo pasiryžęs mirti už lojalistų Ispaniją ir kodėl fašistai niekad negali laimėti karo. (B.).

Kodėl Senatorius Lewis Nori Rezignuoti

"Kelly-Nash Mašina Nori Nusikratyti Courtney'o"

Pereitą savaitę Chicago politikierius nustebino žinia, kad senatorius kongrese James Hamilton Lewis. Bet nustebo nevisi. Pavyzdžiui, miesto rotušėje eina kalbos, kad majoras Kelly ir jo demokratų frakcijos vad. Patric Nash to tikėjosi.

Štai kodėl. Kelly vėl nori kandidatuoti į Chicago majo-

kuroras Thomas J. Courtney, kuris draugauja su Hornerio demokratų frakcija.

Gandai sako, kad Kelly sumanė štai kaip Courtney'o opozicijos nusikratyti. Jis pasiūlė senatoriui Lewis'ui Chicago susisiekimo komisijos advokato darbą su \$1,000 mėnesine alga. Lewis apsiėmė ir netrukus pranešė, kad ateinančiais metais rezignuos.

Senatoriaus vieta yra garbinga, gana įtakinga ir moka \$10,000 algos į metus. Taigi, Kelly dabar ją siūlo prokurorui Courtney. Sėdėdamas Washington Courtney neturės nei laiko, nei progos daug kištis į Chicago politinius reikalus ir Kelly galės toliau šeiminkau-

ti, kaip šeiminkavo iki šiol. Jeigu "skymas" išdegs, tai ir "vilkas bus sotus ir avis čia". Rezignavęs iš vieno "džiabo" sen. Lewis gaus kitą su didesne alga, Courtney gaus garbingą senatoriaus titulą, o Kelly nebereikės rietis su pavojingu oponentu.

Užsimušė Besivydamos Traukinį

Wilmette priemiesčio gyventojas Robert W. Leonardson, 928 Oakwood ave., užsimušė besivydamos traukinį, pradėjusį važiuoti iš stoties. Jis nukrito tarp dviejų vagonų.

Skundžia Vargonų Kompaniją

Neorganizuoti Darbininkai Ieško Pagalbos Darbo Taryboj

11 neorganizuotų darbininkų apskundė nacionali darbo santykių tarybai Ryan Car Co., Hegewisch, Ill.

Skunde kaltinama, kad po streiko pereitais metais kompanija atsisakė priimti į darbą 11 darbininkų dėl jų reikalavimų kolektyvių derybų.

Visiems pašalintiems iš darbo darbininkams įspėta nesidėti prie darbininkų organizacijų.

Darbininkai yra visai neor-

Plėšimas Nepasisekė Bet Nušovė Bartenderį

I valkatą panašus plėšikas pereitos savaitės pabaigoje bandė apiplėšti Four Deuces alinę, adresu 2222 N. Maplewood Avenue.

Plėšimas nepasisekė, bet kai bartenderis Aleksas Sulima bandė išvengti, jis paleido kelis šūvius iš revolverio ir bartenderį užmušė vietoj.

Alinėje buvo šeši kiti žmonės, tarp jų Sulimos žmona. ganizuoti. Svarstymas skundo bus rugp. 11 d., Chicagoj. (B.)

Didelė Panorama: "DIKTATORIŲ MARŠAS IR VILNIAUS LIKIMAS"

Rugpiučio 14 d.

IŽANGAI—IŠSIKIRPKIT KUPONĄ IŠ NAUJIENŲ

SUNSET PARK DARŽE

135-TA GATVĖ IR ARCHER AVENUE

IŽANGOS KUPONAS ! Naujienu Piknika

NEDELIOJ
RUGPIUČIO 14, 1938

SUNSET PARK DARŽE
135th ir Archer Ave.

ISTORINĖ PANORAMA — ŠOKIAI
Pasisvečiavimas — Užkandžiai
IŠSIKIRPKIT — SU JUO ĮEITIT DARŽAN.